BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN !

savaş yolu

12

HAFTALIK GAZETE

17 Nisan 1979, Salı Yıl : I Fiyatı : 10 TL.



NATO'YA KARŞI SAVAŞIM GÜNCELDİR



Emperyalizmin kürkçü dükkanı ve bölücülük edebiyatı

SAYFA : 2

Tekelci sermayenin sendikal harekete saldırısı

SAYFA : 8-9

DEVRİMCİ ÇİZGİ

SAYFA : 3

Gerici basının yeni kazancı : Aydınlık Gazetesi

SAYFA : 7

Emperyalizmin kürkçü dükkanı ve bölücülük edebiyatı

Martın son günleriyle Nisan'ın ilk günlerinde, **Türkiye'de en çok** sözü edilen konu «kontak kapama» ve küçük esnafın direniş tehdidi oldu. Aslında, konu muhalefetin olduğu kadar hükümetin de işine gelmişti. Her iki taraf da kendi açısından bir «şov» yapabileceğini hesaplıyor, her iki taraf da, tekelci burjuvazi adına, emekçi yığınların dikkatini temel sorunlardan koparıp bu türden «bir bardak suda fırtına»lara döndürme operasyonunu başarıyla uyguluyordu.

Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonu'nun AP milletvekili ve MHP sempatizanı başkanı Hüsamettin Tiyanşan, son zamanları bahane ederek, şoför esnafının haklarını koruma ve yasal direniş hakkını kullanma» gerekçesiyle «kontak kapama» eylemine geçileceğini Federasyon adına ilan ederken, aslında AP Genel Başkanı Demirel'in MHP desteğinde yürüttüğü **«Türkiye'yi Şili'ye çevirelim»** oyununun yeni bir sahnesini sergiliyordu. Kendisi Pinochet olmasa bile Pinochet'lik özlemcilerine göz kırpan, «ben hazırım» diyen Demirel, aslında Allende-Ecevit benzetmesini yaparken, hiç de sonradan kıvırdığı gibi ekonomik bir benzetme yapmakla yetinmemişti. Allende benzetmesi, AP-MHP ikilisinin «belki tutar» diye sahnelemeye çalıştıkları faşizan özlemli bir oyunun başlangıcıydı. Nitekim, hemen ardından MHP'li kadınların AP'li kadınlarla birlikte tencere, tava, boş pazar filesi, boş gaz tüpleri ile gösteriye hazırlandıkları haberleri geldi. Ardından da Tiyenşan kontak kapama eylemini ilan etti. Onu AP-MHP eğilimli küçük esnaf dernekleri izledi.

Ancak Şoförler Federasyonuna dahil her derneğin, her bir bölgenin farklı siyasal havalar çaldığını Tiyanşan da çok iyi biliyordu. Sıkıyönetim bölgelerinde eylemin uygulatılmayacağı da daha baştan bilinmekteydi. Nitekim «kontak kapama eylemi»nin ilanının hemen ardından, Federasyona dahil CHP güdümünde çeşitli derneklerden, hem de en önemlilerinden, eylemi siyasal amaçlı bulduklarını, AP çıkarlarına hizmet ettiği «memleket çıkarları hiçe saydığı için» katılmayacaklarını, şoför esnafının ülkenin dar günlerinde halkı yalnız bırakmayacağı volunda, aslında CHP eğilimi taşıyan tepkiler yükseldi.

Daha Mart'ın son günlerinde, eylemin başarısız kalacağı, hedefine varmayacağı, üstelik Federasyonun AP'li MHP'li kanadını yıpratacağı kesinlikle belli olmuştu. İşte tam bu noktada, hükümetin ve sağ sosyal demokrasinin yığın eylemi ve yığın korkusu baskın çıktı. Hükümet, eyleme son derece sert bir tepki göstererek, kontak kapamayı hem sıkıyönetim bildirileriyle, hem de Hükümet bildirileriyle yasakladı. Bu gereksiz telaş ve korkunun özünde bilinçsiz yığınları kışkırtarak gerici-faşist emellere alet etmeye çalışanların geriletilmesi değil, yığınlardan korku vardı. İşin ilginç yanı direnişin bu yollarla yasaklanması üzerine AP'den ve Tiyanşan kanadından, göstermelik de olsa sert bir tepki gelmemesiydi. Böylece işin danışıklı dövüş olduğu, ekonomik bunalımın tüm yükünü yüklenen emekçi sınıfların bir bölümü olan şoför esnafı ve küçük esnafın haklarını korumanın göstermelik gerekçe olduğu bir kez daha ortaya çıktı.

KÜÇÜK ESNAFI - ŞOFÖRÜ EZEN KİM ?

Gerçekleşmeyen kontak kapama eylemi küçük esnafın durumu ve toplumdaki sınıfsal konumu sorununu yeniden gündeme getirdi. Şili ve benzeri örnekler, bu konudaki teoriyi, işçi sınıfı biliminin konuyla ilgili doğrularını defalarca somutlamıştır. Türkiye'de olup bitenler de diğer örneklerden çok farklı değildi.

Kent orta katmalarının bir bölümü olan küçük esnaf - küçük zenaatkâr kesimi, tekelciliğin gelişmesiyle birlikte, ekonomik ve toplumsal açıdan hızlı bir gerileme içine girdiklerinin bilincine varmaya başlarlar. Türkiye'de de aynı gelişme olmuş, DP'nin ilk yıllarında bir kısa parlak dönem yaşayan küçük esnaf zenaatkâr kesimi, tekelleşmenin hızlanmasıyla birlikte, giderek yoksullaşma sürecine girmiştir. Bu süreç 1960 - 1970 döneminde büsbütün belirginleşti. O zamana kadar tarihsel kökenleri ve sınıfsal konumuyla gerici siyasetlerin ve akımların yedek gücü, dayanağı olan bu toplum kesimi, özellikle büyük kentlerde işçi sınıfı hareketinin ve genel uyanışın da öznel etkilemesiyle düzene karşı tepki içine girdi. 1970 - 1974' lerde, bu tepkiyi en iyi yönlendiren siyasal akım, «düzeni değiştireceğiz», «küçük esnafı koruyacağız», «tekelleri kuşatacağız» gibi sloganlarla ortaya çıkan CHP'ydi. 1973'lerde, şoförleri, küçük esnafı, önce DP sonra AP gibi gerici partiler yanında görmeye alışmış olanlar; ve tekelcilik olgusunu, tekeller karşısında orta katmanların konumunu hesaba katmayanlar, bu yığınların CHP'ye yönelişi ve nisbi bir ilerici konuma girmesi karşısında şaşırdılar... Bu madalyonun bir yüzüydü. Madalyonun öteki yüzünde, tüm orta katmanlar gibi küçük esnafın da ikili bir yapıya sahip olması yatıyordu. Küçük burjuva ideolojisinin sınıf çatışmasından korkan özellikle işçi sınıfı karşısında hep ikircikli tavır içinde olan küçük burjuvanın çeşitli özellikleri Türkiye küçük esnafının da sınıfsal özelliklerini meydana getiriyordu. 1974-1979 arasının toplumsal bunalımlı, sarsıntılı yılları, önceleri umut olmuş sağ sosyal demokrasinin yarattığı hayal kırıklığı ve küçük esnafın sorunlarına vaadettiği köklü çözümleri getirememesi, tekeller düzeninin tüm ekonomik toplumsal baskısını sırtında hissetmesi, kent orta katmanlarında, küçük esnafta ikircikli konumu keskinleştirdi. Heryerde olduğu gibi Türkiye'de de, AP - MHP gericiliğinin, bir bölümünü kendi faşizan emelleri adına sömürmeye çalıştığı bu ikircilikli konumun temel nedenlerinden biri de, küçük esnafın, kendisini asıl ezenin kim ve ne olduğunu ve kurtuluşun nerede bulunduğunu açıklıkla ve bilinçle görememesiydi.

Yine de bugün, son kontak kapama eylemi girişiminde de görüldüğü gibi, Türkiye'de küçük esnaf kesimi bütünüyle gericiliğin ağına düşmemiştir. Bu toplum kesimin bölünmüş ve ikircikli konumu, içinde yaşanan öznel koşullarda, kendisini asıl ezenin tekelci, işbirlikçi sermaye olduğunu, tekelciliğin orta katmanların konumunu sürekli gerilettiğini, tüm toplum kesimleri gibi küçük esnafın gerçek kurtuluşunun da işçi sınıfının yanında, sosyalizmde bulunduğunu kavramasına elverişlidir. İşçi sınıfına ve onun bilinçli öncülerine düşen görev, Türkiye'de çok geniş bir katman meydana getiren bu toplum kesimine ısrarla yönelmek ve onu, bir zamanlar Şili'de örneği görüldüğü gibi gericiliğin ve faşizmin yedek gücü olmaktan mutlaka kurtarmaktır.

KÜRKÇÜ DÜKKANI

Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkanı olduğu gibi, emperyalizme bağımlı ekonomilerin dönüp dolaşıp geleceği yerin de IMF çıkmazı olduğu artık apaçık ortada. Hükümetin «ekonomik önlemleri paketi»ni, yığınlardan büyük özveri istekleriyle açıklamasından ve emekçilerin sırtına dayanılmaz yükler yüklenen bu önlemleri acı bir ilaç gibi içirirken, halkı gayrete getirmek için «artık dışardan hiçbirşey beklemiyoruz, kendi gücümüzle darboğazı aşacağız, Batı bizi hayal kırıklığına uğrattı» türünden heyecanlı lâflar edildi. Kimileri bu sözlere kandılar. «İşte nihayet gerçek çözüm, kendi kaynaklarımıza dönüyoruz, emperyalizme bağımlılık azalıyor» hayallerine daldılar. Aradan onbeş gün geçmedi, tüm gazetelerin baş haberleri yeniden IMF, yabancı kredi, Türkiye'ye yardım bulmak için «dostlarımızın» nasıl çırpındıkları oldu. Ecevit, «kendi yağımızla kavrulacağız» demişti. İki hafta sonra görüldü ki, kendi yağımız «kavrulmaya» bile yetmiyor ve bizi yakanlar yine emperyalist finans kuruluşları olacak.

27 Mart tarihli Tercüman gazetesinin başhaberinde **«kader kavşağı»** başlığının üzerinde **«IMF ile anlaşırsak 1 milyar 228 milyon dolar yardım hazır»** yazısı yer alıyordu. Böylece işbirlikçi-tekelci

---

DEMİR YARAŞIK, İLERİCİ GENÇLİĞİN ANISINDA YAŞIYOR



Eli kanlı, gözü dönmüş faşist katiller Bursa Eğitim Enstitüsü'nün yılmaz antifaşist savaşçılarından İGD üyesi Demir Yaraşık'ı alçakça katlettiler.

İlerici gençlik Demir Yaraşıkları unutmuyor, unutmayacak. Anısı Yaşatılacak..

Faşistlerın vurduğu Aster-İş Sendikası Onur Kurulu üyesi Atila Can'ı kaybettik

23 Şubat günü Beşiktaş'ta faşistlerce pusuya düşürülerek vurulan Aster-İş Sendikası Onur Kurulu üyesi Atila Can, Berlin'de tedavi edilmekte olduğu hastanede bütün ça balara rağmen kurtarılamayarak öl dü.

Taşkızak Tersanesinde çalıştığı sırada aynı zamanda Yıldız Mühendislik Akademisi öğrencisi ve İGD üyesi olan Atila Can, faşistlerce kurban seçildi ve 23 Şubat gecesi okuldan eve dönerken sırtın - dan kurşunlandı.

Cerahpaşa'da hemen tedavi altına alınan Atila Can, Uluslararası Metal Sendikaları Federasyonu ve Özgür Alman Sendikaları Birliği - nin girişimleriyle Demokratik Berlin'de tedavi ve kontrola gönderildi. Ancak Can, bütün çabalara rağmen faşist kurşunlarının açtığı de - rin yaralar nedeniyle kurtarılamayarak öldü.

Atila can'ın anısı yaşatılacak, faşist katillerden hesabı sorula - caktır.

sermayenin sözcüsü Tercüman, bu formüle aslında dünden razı olan hükümete «kurtuluş»un yolunu gösteriyordu. İşin düğüm noktası, başta olduğu gibi yine devalüasyon pazarlığıydı. Başbakan Ecevit yeni bir devalüasyon yapılmayacağı yolunda adeta «namus sözleri» vermiş, böylece son ekonomik önlemler ve zamlarla, cüzdanındaki 100 liranın elli lirasının uçtuğunu gören emekçi yığınlara «hiç değilse geri kalan 50 liranızı almayacağız» güvencesini sağlamaya çalışmıştı. Yine, sık sık Batı konsunda yanıldığını, hayal kırıklığına uğradığını açıklayan ama birkaç gün sonra çabuk unutan aşıklar gibi yeniden emperyalizme umut bağlamaktan vazgeçmeyen Başbakan, ekonomik önlemler ve kendi yağımızla kavrulacağız gibi tehditlerle, yüzyılların kurdu sömürüde uzmanlaşmış emperyalist canavarı kandıracağını, koşulsuz krediye razı edebileceğini sanmıştı. Geçtiğimiz hafta Başbakan bir kez daha yanıldı ve IMF'in konumlarında hiç bir değişiklik olmadığı gibi, Türkiye'nin de IMF kısır döngüsünden bu düzen ve bu anlayışla çıkamayacağı artık ayan beyan görüldü. Ecevit'i ve partisini, sol güçlerin «ağından kurtarmayı» Sosyalist Enternasyonal ve tekelci sermaye adına görev olarak üstlenmiş olan Schmidt'in özel temsilcisi Kiep yardımı hızlandırmak için Türkiye'ye geldiğinde ve kapitalist dünyada turlamaya başladığında, kibarca işi aynı noktaya getirdi: «IMF'le anlaşın» dedi. Bel bağlanan AET yardımlarından ve AET kolaylıklarından ses seda çıkmadı. OECD Genel sekreteri IMF'le iyi ilişki tavsiye etti. Bir IMF heyetinin Nisan sonlarında Türkiye'ye geleceği açıklandı. 3 Nisan tarihli Hürriyet gazetesi **«IMF döndü, dolaştı, yine geldi»** manşetini atıyordu. Evet, emperyalizme bağımlı ekonomi, dönmüş dolaşmış emperyalizmin kürkçü dükkânına postunu kaptırmaya gitmişti. Gazetemiz baskıya girerken, artık tartışılan nokta, IMF'in isteği olan devalüasyonun gerçekleştirilip gerçekleştirilmeyeceği değil, Başbakanı açıkça yalanlamayacak biçimde ve devalüasyondan başka bir adla nasıl gerçekleştirileceğiydi.

TEKELCİLER DİŞLERİNİ GÖSTERİYOR

Bir süreden beri hükümetle oldukça iyi ilişkiler içinde görülen, «önlemler paketi»nin aslında tekelleri koruma önlemleri olduğunu sınıf sezileriyle kavrayan işbirlikçi tekelci sermayenin dişlerini yeniden göstermeye başlamasının IMF'in Türkiye'ye yeniden geleceği günlerle çakışması basit bir rastlantı sayılamaz. İşbirlikçi tekelci sermayenin, içinde çeşitli siyasal eğilimler barındırmakla birlikte sermaye çıkarları açısından her zaman tek vücut olabilen üst örgütlerinden Türk Sanayiciler ve İşadamları Derneği'nin (TÜSİAD) Türkiye'de ilk kez değişik bir propaganda yöntemi kullanarak saldırıya geçeceği bilinmekteydi. Bu amaçla tekelciler keselerin ağzını açmışlar 40 milyonla 120 milyon lira arasında değişen bir fonu Türkiye'nin enbüyük reklam şirketlerinden birine ayırmışlar ve Hür Teşebbüsü Kamuoyuna Tanıtma Projesine benzer bir adla düzenlenen, kısa adı SES olan saldırının hazırlıklarını ilerletmişlerdi. Bu kampanyanın perdesini Sabancı, geçtiğimiz hafta Türkiye Sanayi Odaları Birliği adına İstanbul'da düzenlediği basın toplantısıyla araladı. Hükümetin ekonomi politikasını eleştiren Sabancı, önlemlerin yararlı ve etkili olmadığını, bu durumda üretimin daha da düşeceğini, pahalılığın artacağını, yokların ve işsizliğin büyüyeceğini ileri sürdü. İşçi sınıfımızın tarihine «tarihsel ihanet toplantısı» olarak geçecek olan Hükümet - İşveren - İşçi Konfederasyonları (Türk-İş - DİSK) ortak toplantısının Başbakan tarafından siyasal a-

(Devamı 14. Sayfa da)

DEVRİMCİ ÇİZGİ

yorum

GÜNÜMÜZDE, burjuvazinin Türkiye işçi sınıfının örgütlü gücüne karşı sürdürdüğü ideolojik saldırısında, «goşistlik» suçlamaları yine başyeri tutuyor. Gerici propaganda, «iç savaş», «vurucu timler» çanları çalıyor, korku salmak için yalanı, iftirayı fora ediyor.

BU SALDIRININ dolaysız amacı çok açık: İşbirlikçi, tekelci burjuvazinin en şoven ve terörcü kolu faşizme gidiyor. Yarattığı gürültü patırtı arasında faşizmin ayak seslerini gizlemeye çalışıyor. Saldırının dolaylı amacı ise çok önemli: Bu, işçi hareketini «iç savaş» suçlamalarıyla korkutmak ve ideolojik bakımdan silahsızlandırmaktır. Burjuva reformistlerinin bu korkutmacayı bıyık altından gülerek seyretmesi bundandır. Onlar, işçi hareketinin ne kadar büyük kesimlerini yeminli parlamentarist yapabilirlerse, ne kadarının ağzından «barışçıl sözler» koparabilirlerse, o denli düzenlerini güvenceye alacaklarını sanıyorlar.

DAHA şimdiden, sağ oportünizm konumlarında yer alanlar, kendilerinin ne denli «barışçı» olduklarını kanıtlamak için, TKP'ye tıpkı burjuvazinin ağzıyla saldırıya geçiyor. Burjuvazinin korkutmaca politikası ürünlerini veriyor. Bunlar can güvenliği komiteleri gibi, halkın yığınsal örgütlenmesini içeren günün koşullarına uygun örgütlenme biçimlerini karalıyorlar. Bu sağcı oportünizme karşı savaş bugün de tüm güncelliğiyle sürüyor.

İŞÇİ sınıfının programında da belirtildiği gibi, Türkiye'de kapitalizmin görece geriliğine karşın, tekelci sermaye oluşmuş ve bir finans oligarşisi egemenliğe yükselmiştir. Bu durum, çelişkileri, gelişmiş kapitalist ülkelerden daha çok keskinleştiriyor, ulusal demokratik görevlerle sosyalist görevler arasında çok geniş yığınları devrime çekebilecek özgün bir ilişki doğuruyor. Bu da, bir dizi orta derecede gelişmiş kapitalist ülkede görülen durumu yansıtıyor.

BU SOMUT çözümleme, iki ana sorunda sağ oportünizmin temellerine ağır bir darbe indirme olanağı verdi. Sağcı oportünizmin tezleri çürütülmüş oldu. Bu tezlerin birincisi, ulusal burjuvazinin ilerici rolünü abartan, onun iç ayrışmalarının derinleşmesini, egemen bölümün tekelciliğe yükselmesini ve emperyalizmle işbirliğine gitmesini görmezlikten gelen, o nedenle, kapitalist olmayan yol tezini yanlış olarak ülkemize uydurmaya kalkan görüştür. İkincisi ise, kapitalizmin, tıpkı gelişmiş ülkeler örneğinde olduğu gibi, daha uzunca bir süre, kendini yeni koşullara uyduracağını, dingin gelişebileceğini varsayan görüştür. Bu görüş, yığınların eyleminde birdenbire yükselmelerle ve öznel etkenin hızlı bir gelişmesiyle devrimin yolunun açılabileceğini yadsıyor, «Tekellerin kuşatılması» anlamında uzun bir demokratikleşme dönemini öngörüyor.

BU yanlış görüşlere karşı, işçi sınıfı, programında antiemperyalist, antitekel, antifeodal halk devrimi stratejisini formüle etti. Bu devrimin erki olan, ,proleterya hegemonyasındaki ileri demokrasinin sosyalist devrime, proleterya iktidarına dönüştürülmesi tezini onayladı.

SAĞCI oportünizme karşı çekilen kesin çizgi, bu sapmaya karşı savaşı ortadan kaldırmak şöyle dursun, daha da keskinleştiriyor.

BUGÜN ülkemizde, yığınlar arasında biriken hoşnutsuzluğun yığın eylemlerine dönüşmesinin önündeki başlıca engellere karşı savaşa sağcı oportünizm ket vuruyor. Burjuva reformizminin yığınları köstekleyen etkisine karşı savaşa, örneğin, sıkıyönetim karşısında takınılan «orta yolcu» tutumlarla, zarar veriyor.

SAĞCI oportünizme özgü bir tutum da öznel etkenin rolünü küçümsemekte yatıyor. Bunlar bir devrim durumunun oluşmasında öznel etkenin hızlandırıcı rolünü görmüyorlar. Eylemsizlikte, yığın hareketlerini örgütlemekte gereken çabaları göstermemekte bu eğilim yansıyor. Günümüzde bir devrim durumundan söz etmek erken olur. Ama devrimci durumun oluşmasını uzaklara atmak, karamsarlık yaymak, yığınlardaki eylemsizliğin geçiciliğini yadsımak bir o kadar yanlıştır.

ÜLKEMİZDE ekonomik bunalımın derinleştiği, yığınların yaşamının hızla kötüleştiği, gerici-faşist güçlerin bir hükümet devirmesine, işçi sınıfının ise, tekellere karşı, ekonomik sosyal istemler için yeni toplu sözleşmelerle savaşmaya hazırlandığı bir dönemde, öznel etkenin rolünü her küçümseme büyük hatalara yol açar. Yığın eylemlerinden «faşizm gelir» diye kaçanlar, ya da «nasılsa yığınsal olmaz» diye eli kolu bağlı duranlar, «faşist diktatörlükten yeğdir» diyerek hükümetin politikasına destek olanlar, onun sallantılarıyla savaşmayanlar ne yapıyor? Gerici faşist partilere güç katmış oluyor.

MADALYONUN ÖTE YÜZÜ

ÖZNEL etkenin önemini vurgulamak, devrim durumunun nesnel karekterini unutmaya yol açamaz. Lenin'in dediği gibi «dünyada hiçbir bolşeviğin, en derin siyasal ve ekonomik nedenler proletaryayı harekete getirmedikçe(...) bir tek halk hareketini bile kışkırtamayacağını(...) anlamak o kadar güç müdür?» Günümüzde goşist gruplar, Leninizme karşı saldırılarında devrim durumuyla ilgili öğretiyi tepetaklak ediyor. Onu anlaşılmaz bir duruma sokuyorlar. Bunlar sürekli bir devrim durumunun varlığından söz ediyorlar. Hiçbir bilimsel temeli olmayan bu görüş, serüvenciliğin, bireysel terörizmin bugün de başlıca dayanağıdır.

GOŞİST ideologlar, faşist bir diktatörlükle bir burjuva parlamenter hükümet arasındaki ayrımı bir yana bırakıyor, «ya hep, ya hiç» kumarını oynuyor. «Tek yol devrim» belgisiyle, günümüzün ivedi görevlerinin üzerinden atlıyor. Bu türden goşist görüşler küçük burjuvazinin sabırsızlığını yansıtıyor. Kuşkusuz, sınıf savaşı içinde, küçük burjuvaziye özgü görüşler, şurada ya da burada işçi hareketi ne de bulaşıyor. Özellikle Türkiye'nin somut durumunun çözümlemesi, terörizm «anarşi» olgusunun değerlendirilmesi v.b. sorunlarında yanlış eğilimler beliriyor. Devrimci durum üzerine zamansız, erken sonuç çıkarmak pratikte güncel savaş görevlerini küçümseme, politik alanda eylem birliği sorunlarını atlama eğilimleri doğuruyor. Buna karşılık, kimileri komünist taktikler izlemenin devrimin öznel etkenini hazırlamak için var güçle bir çaba göstermenin devrimci bir durum yoksa olanaksız olduğunu sanıyorlar. «Ya devrim, ya karşı devrim» ikileminin pratik bir sorun olacağı gün gelmeden, hem devrim, hem de faşizm olmayan bu geçici aşamanın devrimi yakınlaştıracak görevlerini unutanlar devrimci sayılmazlar. Devrimci olmayan bir durumda devrimci olmanın zorunluluğunu Lenin önemle vurgulamıştır.

savaş yolu

30. Kuruluş Yıldönümünde NATO protesto edildi

Emperyalizmin saldırgan örgütü NATO'nun kuruluşu - nun 30'uncu yıldönümü olan 4 Nisan 1979'da Türkiye'nin çeşitli yerlerinde protesto eylemleri yapıldı. Sınıf ve kitle sendikacılığını kılavuz edinmiş işçi sendikaları, demokratik yığın örgütleri yayınladıkları bildirilerle, NATO'nun saldırganlığını, savaşçı yüzünü, bir çok ülke halkına getirdiği felâketleri sergilediler. Bu açıklamalarda, Orta Doğu'da CENTO'nun çökmesiyle ortaya çıkan yeni durumda ABD emperyalizminin Türkiye üzerinde yeni hesaplar peşinde olduğu, bu nedenle «NATO'ya karşı savaşımın güncel olduğu» vurgulandı.

«NATO'ya karşı savaşım günceldir»

Karamürsel'de «NATO'ya Hayır» mitingi düzenlendi. Köseköy-Karamürsel arasında bulunan ABD üsleri civarında yapılacak 50 kilometrelik yürüyüşe ise Kocaeli Valiliği izin vermedi. Bu miting de «Ulusal bağımsızlığımız için NATO'ya Hayır» denildi. «Topraklarımız ABD'ye, NATO'ya değil, yoksul köylülere şerilsin» belgisi hep bir ağızdan söylendi.

İzmir'de 4 Nisan günü NATO'dan çıkılması istemini duyurmak için basın toplantısı düzenleyen 18 demokratik örgüt temsilcisini polis engel lemek istedi.

İzmir'de emperyalist yayılmacılara karşı ilk kurşunu sıkan Gazeteci Hasan Tahsin'in anıtı önünde yapılan basın toplantısı sırasında, polis, örgüt temsilcilerini ve izleyicileri tartakladı.

TÖB-DER İzmir Şube Başkanı Muammer Toprakçı, Makina Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı Muammer Çapın ve İGD Konak Şube Başkanı gözaltına alındı. Bu basın toplantısında halkımızın NATO.ya karşı tepkisinin giderek arttığına da işaret edilerek, **«Koç'ların, Sabancı'ların 6. Filo için, ABD savaş gemileri için artık törenler düzenleyemedikleri»** belirtildi.

İstanbul'da, Paşabahçe'de ve birçok semtte sıkıyönetim koşullarına rağmen 4 Nisan günü protesto eylemleri yapıldı. Öte yandan, başta **Barış Derneği** olmak üzere, Maden-İş Sendikası Genel Baş. - kanı **Kemal Türkler**, Bank-Sen Sendikası Genel Başkanı **Metin Denizmen**, İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı **Beria Onger** yayınladıkları bildirilerle **«NATO'dan çıkılması, topraklarımızdaki atom harmanlarının sökülüp atılması, ikili kölelik anlaşmalarının yırtılması»** gereğini vurguladılar.

Ankara'da 20 örgüt ortak bir açıklama yaparak, Türkiye'deki faşist hareketin destekleyicilerinin NATO'cu güçler olduklarını belirtti.

Açıklamada yurt topraklarının ve bağımsızlığın satılık olmadığı hatırlatıldı. İkili kölelik anlaşmalarının yırtılması, NATO ve emperyaliz - min diğer örgütlerinden çıkılması, ABD üslerine el konulması istendi.

Federal Almanya'da bir ülkücü «öğretmen»

Federal Almanya'da 1 milyon dolayında işçimiz çalışır. Bu işçilerimizin de 400 bin kadar okul çağında çocuğu vardır. Hepimizin bildiği bu çocukların eğitim sorununa değinmeyeceğiz. Konumuz MC hükümetleri döneminde Federal Almanya'da öğretmen diye gönderilmiş pekçok militan faşistten biri. Adı Hamza Eravşar. Hamza Eravşar 10 yıllık MHP üyesi. Ludwigsburg Pestalozzishule'de öğretmenlik yapıyor. Kornwestheim ve Schorndorf'da sağ eğilimli derneklerde etkinliği olan biri ve buralarda ki Türkiye'li öğretmenleri Ülkü-Bir'e üye yapmak için büyük gayret ler sarfediyor.

İşte örneği: Hamza Eravşar bir «ülküdaşına» yazdığı mektupta hükümeti tutarsızlık, şahsiyetsizlik, mülevves»likle (pisliğe bulanmışlık) suçladıktan sonra ülküdaşına müteessir olmamasını övütlüyor, «cephe gerisinde» olsalar bile orada yapabilecekleri çok şeyleri olduğunu anlatıyor ve kendisinden Ülkü-Bir'in çıkardığı «Milli Eğitim ve Kültür» dergisi ile «Ülkü-Bir» gazetesinin abone tutarı olan 25 DM'ı yollamasını istiyor. Bunun yanında «üniversiteye öğrenci hazırlamak amacıyla» açtıkları dersane için ve diğer faaliyetlerinin yürütülebilmesi için ihtiyaçları olan arabanın fotokopi, teksir ve vb. makinaların temini için para talep ediyor.

Almanya'da sözde öğretmen olarak aslında faşist militan olarak çalışan benzeri kişilerin varlığı bilinen bir gerçek. Bunlardan Milli Eğitim Bakanlığının haberi olmadığı da düşünülemez. Arkadaşına mektubunda «Ne mutlu kalp, kafa, kese birliği yapanlara» diyen Hamza Eravşar'ın ne türden bir birlik özlediği ortada.

«141 - 142, Düşünce Özgürlüğü» paneli yapıldı

İstanbul Barosu 101. kuruluş yıldönümünde **«141 - 142, Düşünce Özgürlüğü»** konulu bir panel düzenledi. İstanbul Barosu Başkanı Av. **Orhan Apaydın**'ın yönettiği panele, DİSK Genel Başkanı **Abdullah Baştürk**, Mardin bağımsız milletvekili **Nurettin Yılmaz**, **Prof. Dr. Öztekin Tosun**, gazeteci yazar **Uğur Mumcu** konuşmacı olarak katıldılar. Cumhuriyet Savcısı **İsmet Kemal Karadayı** ise izin alamadığı için bizzat katılamadığı panele bir tebliğ sundu.

Paneli açan **Orhan Apaydın**, Mussolini'nin faşist devleti korumak amacıyla çıkarttığı 270 ve 272. ceza yasalarının Türk Ceza Kanunu'na 141 ve 142. maddeler olarak girdiğini, bu maddelerin uğradığı değişiklikleri ve uygulamaları anlattı. **DİSK** Genel Başkanı **Baştürk**, **DİSK**'in kurulduğu günden bu yana bu maddelere karşı savaşım verdiğini belirtti, bu savaşımın sürdüğünü ifade etti ve **DİSK 6**. Genel Kurulunda 141 ve 142 ile ilgili olarak alınan kararı bir kez daha duyurdu. Prof. Dr. **Öztekin Tosun**, 141 ve 142. maddelerin Yargıtay tarafından nasıl karşılandığı üzerinde durdu.

Mardin bağımsız milletvekili **Nurettin Yılmaz**, hazırladığı yasa tasarısının Millet Meclisine geldiğini, bu tasarının onaylanması açısından umutlu olduğunu söyledi. **Nurettin Yılmaz**, parlamentoda 141 ve 142 tartışmaları üzerinde durdu, eski meclis tutanaklarındaki bu konuya ışık tutan ilginç tartışmaları nakletti. Gazeteci **Uğur Mumcu** da bu maddelerin «muhtemel bir tahakkümün mevcut tahakküm tarafından yasaklanması» anlamını taşıdığını bildirdi ve 141 ve 142. maddelerin «görünmeyen faşizm» uygulamaları olduklarını belirtti. Cumhuriyet Savcısı **Karadayı** ise, panele gönderdiği tebliğinde, düşüncenin ve bilimin, yasaklanamayacağını savundu.

Daha sonra tartışmaya katılan Avukat **Turgut Kazan**, Anayasa mahkemesinin son kararıyla biçimsel bir tartışmaya sığınıp görevden kaçtığını, bu arada da yetkilerini aşan bir tavır içine girdiğini belirtti.

Barış Derneği Genel Sekreteri **Av. Enis Coşkun**, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin bu maddelere karşı savaşımda yalnız olmadıklarını vurguladı ve Dünya Barış Konseyi Berlin Kurultay'ının, 141 ve 142'nin yalnızca TKP'yi yasaklamakla kalmayıp, tüm demokratlar üzerinde de bir baskı aracı olarak kullanıldığını belirten kararını okudu. Türkiye Yazarlar Sendikası yönetim kurulu üyesi Asım Bezirci, Sanat Emeği dergisi yazarları adına yaptığı konuşmasında, yazarların vargüçleriyle Türkiye işçi sınıfı yanında yer aldıklarını 141 ve 142. maddelerin kaldırılması, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın kalkması için işçi sınıfına omuz verdiklerini belirtti.

Ürün Yayınevi sahibi Ural Ateşer de söz alarak, 141 ve 142. maddelere karşı savaşıma hedefler konulmasını istedi ve demokrasi savaşımında Türkiye Komünist Partisi'ne özgürlük isteminin önemli yer tuttuğunu belirtti.

Panel Türkiye demokrasi güçlerinin demokrasi ve özgürlük savaşımı açısından başarılı bir gelişme oldu.

Beş polis, komünizm propagandası yapmakla suçlanıyor

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Sendikasının, bundan iki yıl önce Konya'da, karayollarında yaptığı grev sırasında grevi kırmak amacıyla provokasyon çıkartmaya çalışan faşistlelere engel olan beş polis hakkında, komünizm propagandası yapmaktan soruştur ma açıldı. Kesin ihraç istemiyle yüksek disiplin kuruluna sevkedilen polislerin Pol-Der üyesi oldukları ve aralarında Gaziantep Pol-Der Şube başkanı İzmir Pol-Der. Yönetim Kurulu üyesi ve Adana Pol-Der eski şube başkanının bulunduğu bildiriliyor.

Çok gizli bir plan : « Dropşot »

NATO ülkelerinde, Batı'yı tehdit iddiasıyla «Sovyet askeri tehlikesi» uydurmasını yaymayı meslek edinen bir güçler bloku uzun yıllardan beri faaliyet göstere gelmiştir. Bu tür uydurmaların, saçmalıktan başka bir şey olmadığını yaşamın kendisi kanıtlamıştır.

Daha da ötesi, bazı devletlerin dış politika kurumlarından ve askeri arşivlerinden gün ışığına çıkarılan belgeler, «Sovyet tehdidi» gibi iftira dolu uydurmaların adına sığınılarak, tüm insanlık için ölümcül tehlike oluşturan planlar hazırlandığını bir kez daha kesinlikle kanıtlamaktadır. Bu tür planlardan ikisi üzerinde ayrıntılı bir biçimde durmak ilgi çekicidir.

Britanya Dışişleri Bakanlığınca açıklanan ve bundan otuz yıl önceki bir döneme ait olan belgeler arasında, Winston Çörçil'in 1948 yılında yaptığı bir konuşmada bulunuyor.

İnsanlığın faşizmden kurtuluşu uğrunda 20 milyon evladını kurban veren Sovyetler ülkesi, o yıllarda tüm gücünü, harbin ekonomide açtığı derin yaraları onarmak için seferber etmişti. İşte tam da böyle bir dönemde Çörçil, henüz atom bombasına sahip olmayan Sovyetler Birliği'ne karşı bir nükleer savaşın başlatılmasını önermiş, belgelerin de kanıtladığı gibi, İngiltere ve Birleşik Amerika'nın Sovyetler Birliği'ne bir «ultimatom» vermesinde ayak diremiştir. Buna göre, Sovyetler Birliği atom bombasıyla tehdit edilerek, Sovyet kentlerinin bir anda yerle bir edileceği yolunda tehdit savrularak Sovyetler Birliğinin Berlin'den ve Almanya'nın Doğu kesiminden «çekilmesi» sağlanacaktır. Amerika'nın o zamanlar Londra'daki Büyükelçisi L. Duglas, Çörçil'in bu önerisini «bazı pratik pürüzler içerdiği» gerekçesiyle şüpheyle karşıladığını bildirmiştir.

Bunda şaşılacak bir şey yoktur. Çünkü, ABD de aynı dönemde insanlık düşmanı benzer planların hazırlığı içindedir. New-York'ta 1978 yılında yayınlanan **«Dropşot»** adlı kitapta bu tür planlardan biri açıklanmıştır. **«Dropşot»** şifresiyle hazırlanan bu planın alt başlığı şöyledir: **«Sovyetler Birliğine karşı 1957'de başlatılacak Dünya Savaşı ile ilgili Amerikan Planı.»**

«Olağanüstü gizlidir!» damgasını taşıyan ve 600 sayfadan oluşan bu plan, Başkan G. Truman'ın emriyle ABD Genel Kurmay Başkanları Komitesi'nce hazırlanmıştır.

«Dropşot» planı öylesine tüyler ürperticidir ki, kitabın yazarı olan Amerikan gazetecisi Antoni Kevy Braun üzerinde bile şok etkisi yapmıştır. Pentagon'un bu yapıtını «Amerika'nın Rusya'ya karşı sürekli savaşçılığının bir örneği» olarak nitelendiren Braun, kitabın giriş kısmında «bu planı yakmak, toprağa gömmek gerek» diyor.

ABD'nin atom bombası üzerinde kısa süreli tekelciliği, Çörçil ve Truman tipinden miyop politikacılarda «Amerikanın dünya üzerinde mutlak egemenliği» hayallerini yaratmıştır.

Kuzey Atlantik Paktı NATO'nun kurulduğu 1949 yılında **«Dropşot»** planının hazırlıklarına girişilmesi de bir rastlantı değildir: **«Dropşot»**, emperyalizmin NATO tipinden saldırgan askersel blokları hangi amaçlar için kotardığını, silahlanma yarışını ne için körüklediğini, nötron bombası tipinden yeni yığınsal insan kırma araçlarını niçin ürettiğini açık bir biçimde kanıtlamaktadır.

PRAVDA gazetesinin politik gözlemcilerinden **Vitali Korionov**, Ocak ayında yayınlanan bir yazısında emperyalizmin saldırgan ve savaşçı planlarından birini daha açıkladı. Hem de, bizzat ABD kaynaklarına dayanarak.

Burjuvazinin ve Pekin borazanlarının NATO övgülerini yoğunlaştırdıkları ve NATO'yu bir «savunma» örgütü gibi göstermeye çalıştıkları şu sıralarda, «Dropşot» planının ne olduğunu hatırlatmakta yarar var.

Dropşot» planı Amerikan militarizminin bir ürünüdür. Bu plan onu dünya ölçüsünde nükleer savaş hazırlıklarına itmiştir. Plan, savaşın yalnız ilk ayında, Sovyetler Birliğine karşı 300 atom bombasının kullanılmasını öngörüyordu.

«Dropşot» planını hazırlayanlar, nükleer savaşın Amerikayı kapsamıyacağı görüşünden hareket ediyorlardı. Onlar bir dizi şema çiziyor, kitaplar yayınlıyor, savaşın Ren, Alp, Pirene, Apenin dağlarında, Türkiye'de ve Orta Doğu'da ortalığı nasıl kasıp kavuracağını hesaplıyorlardı. Kapitalist sisteme bağlı bir dizi ülke, Pentagon'un serüvenci planlarında piyon rolüne itilmişlerdi. «Altın Sırmalı»lar, ABD'nin bağlaşıklarının kimler olacağını, savaş sırasında hangi ülkelerin ABD'nin yanında yer alacağını ve hangilerinin kendi ekonomik kaynaklarını ve gerektiğinde topraklarını ABD'nin emrine vereceğini çok daha önceden saptamışlardı.

Bu planın özü, Sovyetler Birliği'ni ve bütün sosyalist ülkeler topluluğunu ezmektedir. Özellikle karakteristik olanı, bu planın bir varyantının Romanya ve Bulgaristan üzerinden sosyalist dünyaya darbe indirmeyi öngörmesidir. Kitapta, «Karadeniz'in Kuzeybatısına indirme ve çıkartma yapılmalı, Trakya'dan, Bulgaristan üzerinden doğrudan Bükreş'e yapılacak taarruzla birlikte Bükreş-Ploeş bölgesi işgal edilmelidir. Başlıca darbe, Prut nehri vadisi ekseninden Kuzey'e ve Batı'ya indirilecektir...» deniyor.

«Dropşot»un yazarları, tarihin kendilerine hiç bir şey öğretmediğini kanıtlıyorlar. Bunlar «sosyalist düzenin doğal özü bakımından ABD için bir tehlike oluşturduğunu», bu nedenle de «bolşevizmin kökünü kazımak», «Rusya'yı parçalamak» gerektiğini ileri sürüyorlar. Pentagon generalleri öyle bir hiddete kapılmışlar ki, SSCB'nin hangi kentlerine ne kadar saldırgan tümen yerleştirileceğini de içeren, SSCB'nin «kilit bölge ve merkezlerini işgal» planlarını bile hazırlamışlar.

O günlerden bu yana 30 yıla yakın bir zaman geçti. **«Dropşot»** planını hazırlayanların bazıları belki artık hayatta bile değil, Okyanus ötesi askersel kurum başlarının «yok-etmek» istedikleri Sovyetler Birliği'ne, sosyalist topluluk halklarına gelince, onlar giderek daha da güçleniyor, geçtikleri yolda güvenle ilerliyorlar.

● AET - TÜRKİYE PARLAMENTOLAR ARASI KARMA KOMİSYONU ÜYESİ, FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ MİLLETVEKİLİ ANTOİNE PORCU, PARLAMENTODA BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ

« TKP üzerindeki yasak kaldırılmalı »

AET - Türkiye Parlamentolar arası Karma Komisyonu toplantısında bulunmak üzere Türkiye'ye gelen Fransa Komünist Partisi milletvekili Antoine Porcu, parlamentoda düzenlediği basın toplantısında Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın kaldırılmasını istedi. Bir ülkede komünist partisini yasaklamanın ülkeyi en canlı güç olan işçi sınıfının bilinç ve etkinliğinden alıkoyduğunu belirten Porcu, «Türkiyeli komünist yoldaşlarımın işçi sınıfı ve çok sevdikleri vatanları için verimli faaliyetlerini gün ışığında yürütebilmelerini yürekten diliyorum» dedi.

AET toplantısı sırasında yaptığı konuşma ile kapitalist partilerin ve AET sorumlularının yıldırımlarını üzerine çeken komünist milletvekilinin düzenlemek istediği basın toplantısı AET'cilerce engellenmeye kalkışılmışsa da basın mensuplarının baskısı sonucu toplantı yapıldı. Çok sayıda gazetecinin ilgi ile izledikleri toplantıda Porcu şunları söyledi:

«Her şeyden önce, Türkiye halkına ve emekçilerine sıcak selâmlarımı iletmek isterim. Komünist bir Fransız milletvekili olarak, Avrupa Parlamentosu üyesi olarak, AE - Türkiye Parlamentolar arası Karma Komisyonunda özgül bir konumumolduğu açıktır.

Bana göre, uluslar arasında ekonomik ve politik ilişkiler sorunu ulusların gelişiminin temel koşullarından ve temel boyutlarından biridir. Bu ilişkilerin gerçekten etkin, taraflar için karşılıklı olarak yararlı olabilmesi için, hükmeden ve hükmedilen ilişkileri anlayışından uzak olması gerektiği açıktır.

Bu temel üzerinden kalkarak, benim görüşlerime göre, konuşmamda Türk parlamenter dostlarıma ifade ettiğim gibi, Türkiye Komünist Partisi üzerindeki yasağın bulunması, demokrasinin sağlamlaşması ve gelişmesi açısından kaygı vericidir.

Dünya demokrasiye susamıştır. Toplumun geniş tabakaları sosyal, ekonomik ve politik yaşama katılmaksızın ülkeler gelişmelerini sağlayamazlar. Komünist partisini yasaklamak, ülkeyi en canlı güç olan işçi sınıfının bilinçli ve etkin katılımından alıkoymaktadır.

Bu işin her halkın, her ulusun kendi işi olduğunu biliyorum ve kendi ülkemin ulusal bağımsızlığına olduğu kadar diğer ülkelerin ulusal bağımsızlıklarına da saygı duyarım.

Altını çizmek isterim, ancak üzüntüyle görmekteyim ki, Avrupa'da komünist partisinin yasal varlığına izin verilmediği tek ülke Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Türkiye Komünist Partisi'nin yasallaşması yolunda başbakanın çeşitli girişimlerde bulunacağına dair geçmişteki çeşitli açıklamalarını memnuniyet ve ilgi ile öğrenmiş bulunuyorum.

Bunun biran önce gerçekleşmesini ve Türkiyeli komünist yoldaşlarımın işçi sınıfı ve çok sevdikleri vatanları için verimli faaliyetlerini gün ışığında yürütebilmelerini yürekten diliyorum.

Bu açıklamamda özellikle TKP'nin yasallaşması gerektiğini vurgulamaktayım, çünkü bir Fransız komünisti olarak, bir adaletsizlik varsa ve özellikle burada olduğu gibi büyükse bundan üzüntü duyarım.»

Antoine Porcu, daha sonra basın mensuplarının çeşitli sorularını yanıtladı. Bir gazetecinin «Türkiye'de başka marksist partiler de var. Onlar için de aynı şeyleri söylüyor musunuz?» şeklindeki sorusuna Porcu şu yanıtı verdi:

«Eğer onlar üzerinde de yasak varsa, o da kuşkusuz kaldırılmalıdır. Ben Türkiye Komünist Partisi üzerinde yıllardır bir yasak olduğunu ve bu partinin yasaklama altında ülkesi için çaba gösterdiğini biliyorum.»

Porcu, «Fransa'da işçilerin tümünü FKP'ye mi oy verdiklerini?» soran bir başka gazeteciye de «Fransa'daki tüm işçilerin FKP'ye oy verdiklerini söyleyemem. Ancak bilinçli ve örgütlü işçilerin çok büyük kısmının FKP'ye oy verdiklerini, hatta komünist partisinin üyeleri olduklarını söyleyebilirim» yanıtını verdi.

Türkiye işçi sınıfı 1 Mayıs 1979'a hazırlanıyor...

Türkiye işçi sınıfı dünya işçilerinin BİRLİK-MÜCADELE-DAYANIŞMA günü olan 1 Mayıs'ı kutlamaya hazırlanıyor. Yarım asırlık yasak zincirini kırarak 1976'da tarihinin en yığınsal 1 Mayıs'ını kutlayan Türkiye İşçi Sınıfı bu görkemli çıkışını 1977 ve 1978 yıllarında daha kabarık, daha bilinçli, daha politize eylemleriyle pekiştirdi. Karanlık provokasyon odaklarının kanlı 1 Mayıs 1977 katliamı Türkiye İşçi Sınıfının gözünü yıldırmadı. 1978 1 Mayıs'ı işçi sınıfını ilerlediği yoldan hiçbir engelin döndüremeyeceğini kanıtladı.

Emperyalist işgaller altında 1 Mayıs'ları kutlayan Türkiye İşçi Sınıfının bugünkü kuşağı yarım asırlık savaş geleneklerine sahip çıkarak bugün daha örgütlü, daha bilinçli, daha yığınsal olarak meydanlarda 1 Mayıs'ları kutluyor. Enternasyonalist dayanışmanın coşkusuyla çarpan yürek sesleri diğer ülkelerde yankılanıyor. Sosyalist ülkeler dışında dünyadaki en yığınsal ve görkemli 1 Mayıs'ları kutlayan Türkiye İşçi Sınıfı gücünü gösteriyor. İşte 1979 1 Mayıs'ı da böyle şanlı geleneklerin bir devamı olarak kutlanacak.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ 1 MAYIS BELGİLERİNDEN

— Amerikan Emperyalizminin dayattığı yeni askersel bloklara, yeni casusluk üslerine silahlanmaya HAYIR

— Faşizme geçit yok. Sıkıyönetim kaldırılsın. Faşist MHP ve tüm yan örgütleri kapatılsın.

— Faşist 141 ve 142. maddeler kaldırılsın. Antikomünist yargılamalar durdurulsun

— Demokratik basına özgürlük. Yayınlara konan yasak kaldırılsın

— TKP'ye özgürlük. Sosyalist partiler ve demokratik örgütler, sendikalar üzerinde ki baskılara son.

— Tekellerle, hükümetin işçi sınıfına dayattıkları sarı uzlaşmayı yırtalım.

— Kapitalizmi kurtarmak için özveriye hayır. İş emek ve özgürlük savaşında özveriye evet.

— Lokavt yasaklansın, genel grev, dayanışma ve sempati grevleri yasallaşsın.

— Sarı sendikacılığa, sınıf uzlaşmacılığına, sendika yıkıcılığına karşı sınıf ve yığın sendikacılığı temelinde birliği pekiştirelim.

— Parti, sendika, ulus, din, mezhep ayrımı gözetmeksizin çalışan işten atılan tüm işçilerin kapitalist sömürüye, baskılara işten atmalara karşı eylem birliği. Her işçi direnişiyle, her grevle en geniş dayanışma.

— İşçi sınıfının bölünmesine karşı TKP'nin, TİP'in, TSİP'in eylem birliği.

— YAŞASIN PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİ

İbrahim Güzelce'yi saygıyla anıyoruz



İbrahim Güzelce'yi üç yıl önce 11 Nisan günü kaybettik. Kaybetmek kelimesi Güzelce için tam yerinde kullanılan ve anlamını bulan bir kelime. Çünkü, Güzelce, dostları, arkadaşları, yakınları için bir dostun, mert, dürüst, yardımsever, iyilik dolu bir insanın kaybedilmesi demekti. Daha da önemlisi yaşamı boyunca verdiği mücadele ile kendini adadığı işçi sınıfı için, bir öncü savaş erinin, yiğit bir neferinin kaybı demekti.

İbrahim Güzelce, işçi sınıfı saflarına bir basın emekçisi olarak katıldı. 1940 yılında işkolunda Basın Teknisyenleri sendikası'na üye, 8 yıl sonra da bu sendikanın Genel Sekreteri oldu. 1963 - 1967 yılları arasında Basın-İş Sendikasının Genel Başkanlığını yaptı. Güzelce işçi sınıfının kurtuluşunun siyasal savaşım ile gerçekleşeceğine inandığından, sendikal savaşımın yanısıra 1961 yılında TİP'in kurucuları arasında yer aldı. Türkiye işçi sınıfı tarihinde önemli atılımlardan biri olan DİSK'in kuruluşuna Basın-İş Sendikası Genel Başkanı olarak, öncülük edenlerden biriydi. DİSK'in ilk Genel Sekreteri oldu. Daha sonra Federal Almanya'ya giden Güzelce Alman Sendikalar Birliğinde çalıştı. 1975 yılında yapılan DİSK 5. Genel Kurulunda Güzelce tekrar DİSK Genel Sekreterliğine seçildi. 5. Genel Kuruldan sonra DİSK yeni bir atılım dönemine girdi. Demokrasi Savaşımına ağırlığını koyan eylemler, tabana yönelik yoğun eğitimler gerçekleştirildi. Bütün bunlarda Güzelce'nin katkıları büyüktü. Ancak ağır bir hastalığa yakalanan Güzelce 1976 başında yatağa düştü. 1 Mayıs hazırlıklarının sürdüğü sırada o hasta yatağında yatıyordu. **«1 Mayısta kırlarda çiçek toplamayı burjuvaziye, uzlaşmacı Türk-İş'e bırakıyoruz»** sözleri hâlâ belleklerdedir.

1 Mayıs ilk yığınsal gösterisini göremeden, daha yapacağı bir çok önemli görevler varken aramızdan ayrılan Güzelce'yi işçi sınıfı ona yaraşır bir törenle toprağa verdi. Yaşamı boyunca uğrunda savaştığı fikirlerin ölmezliği onun adıyla bütünleştirildi. «Güzelceler Ölmez» diye belgiler haykırıldı. Bundan sonra da haykırılacak.

Aramızdan ayrılışının üçüncü yıldönümünde, barış, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşçısı Güzelce'yi saygıyla anıyoruz.

Türk-İş'in yazgısı değişmelidir

Türk-İş Genel Kurulu 16 Haziran'da yapılıyor. Konfederasyonun uzlaşmacı yazgısının bu kongrede değişip değişmeyeceği Savaş Yolu çıktığı zaman bir ölçüde belli olacak. Ancak bilinen ve bugünden söylenebilecek gerçek, Türk-İş'in değişmekte olduğu, MHP'li, AP'li gerici-faşist yönetimlerin artık Türk-İş'te tutunamaz olduklarıdır. Bu gelişme kendiliğinden olmamıştır. Sınıf ve yığın sendikacılığı Türk-İş'te sarı sendikaları ve sarı sendikacılığı geriletmiş, ülkedeki gelişmeler sözde partiler üstü politikayı yıkmış, işçi sınıfının bilinçlenmesi tabanı zorlamaya başlamıştır.

Genel Kurul öncesinde ortaya çıkan 19'lar hareketi giderek güçlenmiş, yeni yeni sendikalar, Türk-İş'te ilerici çizgiyi temsil eden 19'lara katılmışlardır. Öte yandan 19'lar içinde «örgütün bütünlüğünü bozmamak için sağcı, gerici sendikalarla uyuşma» eğiliminde olanlar da, bu eğilimleri terketmiş görünmektedirler. Türk-İş içindeki AP ve MHP yanlısı sendikacıların çok azalan etkinliği, bu gün ancak örgütü bölme tehdidiyle sürebilmektedir.

Türk-İşteki gelişmeler, henüz yeterince olmamakla birlikte düne göre ileri adımlardır ve bu türden gelişmeler tekelci sermayeyi, AP, MHP ve benzeri gerici siyasal güçleri ürkütmektedir. Bugün bunlar Türk-İş'teki gelişmeye set çekebilmek için ellerinden geleni ardlarına koymama niyetini gizlememektedirler. İlk ve genel taktik, Türk-İş içinde nisbi ilerici konumda olan, sınıf sendikacılığı ilkelerine doğru, el yordamlı bir yöneliş gösteren sendikaları yıpratmaktır. Yine tekelci sermaye Türk-İş'in en gerici sendikalarına avantajlar sağlar görünerek, sınıf sendikalarını bu gerici sendikalar karşısında yenik düşürme yöntemini kullanmaktadır. Teksif'in AP'li yöneticileriyle imzalanan ve işçilere son zamlardan sonra toplu sözleşme dışı ikramiye verilmesini öngören protokolun asıl amacı, tekstil işkolunu kontrol altında tutabilmektir.

Tüm bu gelişmeler sırasında, Türk-İş'teki olumlu gelişmelerin önündeki bir engel de DİSK yönetiminin bölücü ihraç kararları olmuştur. Türk-İş başına çöreklenmiş sınıf uzlaşmacısı sarı sendikacılar bu kararlardan sonra, tam Genel kurul arifesinde «Gördünüz mü, işte DİSK de bölünüyor» naralarını atabilme olanağına kavuşturulmuşlardır.

Türk-İş içindeki ilerici, işçi sınıfının parçası, yurtsever sendikacılar bu oyunlara gelmemeli Türk-İş'in yazgısını değiştirmelidirler. Türk-İş'te ilk hedef gerici yönetimin değiştirilip AP ve MHP'li sendikacıların kovulmasıdır. Bundan sonra gidilecek daha çok yol kalmaktadır ama, bu yolu aşmak daha bir kolaylaşmaktadır.

FİDEF 3. Kurultayı yapıldı

Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF-in 3. Kurultayı 24-25 Mart tarihleri arasında F. Almanya'nın Duisburg kentinde 1300'ün üzerinde Türkiyeli emekçinin, yerli ve yabancı konuğun katılımıyla yapıldı. Kurultaya 70'in üzerinde örgütü temsilen 268 delege katıldı.

Türkiye'den ve Avrupa'dan çok sayıda konuğun da izlediği Kurultay, yabancı işçilerin, özellikle Türkiye'li işçilerin el kapılarındaki somut sorunlarının tartışıldığı bir platform oldu.

Kurultay'ın ilk gün çalışmalarından sonra yapılan uluslararası forumda MHP'li faşistlerin Türkiye ve F. Almanya'daki saldırıları, örgütlenmeleri tartışıldı ve faşist tırmanışın ancak faşizme karşı olan tüm güçlerin ortak savaşımı ile geriletilebileceği konusunda görüş birliğine varıldı. Forumun ardından yapılan dayanışma gecesi, buraya katılan sanatçılar, büyük bir coşkuyla izlendi.

Federasyon organlarının se çimleri için yapılan oylamada tüm delegelerin oylarını alan Hasan Özcan ve Osman Okkan FİDEF'in gelecek dönem çalışmalarını yürütmek üzere tekrar Genel Başkan ve Genel Sekreter görevlerini aldılar.



FİDEF Kurultayı'nın 2. gününde delegeler bir karar tasarısını onaylıyor.

Gerici basının yeni kazancı:
AYDINLIK GAZETESİ

Kısaca «gerici basın» diye tanımladığımız, emperyalizmin ülkemizdeki ideolojik saldırı ve karşı devrimci propaganda güçleri on yıl öncesine göre şimdi pek daha şenlikli ve pek daha «çeşitli». 10 yıl önce sadece Amerika'nın CIA'sı tarafından güdülen gerici basının kalemşörleri, Pekin'deki «Uluslararası Maocu casusluk örgütü»nün başı Kan Şi tarafından güdülen maocu «kardeşler»inden esaslı bir takviye aldılar. Pekin çetesinin Türkiye'deki sesi Aydınlık, Tercüman'la, Hergün'le, Ortadoğu ile elele, kolkola anti-komünizmin tüm kaba ve ince yöntemlerini kullanıyor. Gericilik güçlerinin zaferi, ilerleme güçlerinin yenilgisi için kampanya üstüne kampanya tazeliyor.

Gerici basının sayfalarına kabaca, kısaca bir göz atmak bile, bu eksiksiz «işbirliği»nin somut örneklerini kolayca gözönüne seriyor. Birinin değindiğine öteki sahip çıkıp tamamlamaya çabalıyor; berikinin eksik bıraktığını diğeri kapatıyor; sütunlarında, sayfalarında karşılıklı övgüler düzüyorlar birbirlerine. Arada bir «kayıkçı döğüşü» örneği hırlaşmalarla da işbirliklerine bir maske örtmeye çabalıyorlar. Ne çareki maske sık sık düşüyor.

TERCÜMAN'IN NATO YARIŞMASININ FAVORİSİ KİM ?

Örneğin 4 Nisan NATO'nun 30. yıldönümü mü geldi. Bu emperyalist saldırı örgütünün kuruluş yıldönümünü «kutlamak» gericilik güçleri için taa Washington'lardan, Pekin'lerden kaynaklanan talimatlarla ertelenmez bir görev oluyor.

Barış, hürriyet, refah
Otuzuncu kuruluş yıldönümünde
NATO YAZI YARIŞMASI

Tercüman hemen bir yazı yarışması açıyor. Yarışma ile ilgili çağrısında «Tekellere ve Emperyalizme Tercüman» aynen şöyle diyor:

«... Dünyanın en güçlü ve en uzun süreli savunma teşkilatı olarak tanınan NATO otuz yaşına basmaktadır. Yazılarınız, NATO'nun kuruluşundan bugüne kadar başarılarını, Avrupa ve Dünya barışına hizmetlerini, Türkiye ve NATO ilişkilerini, NATO'nun bugünü ve yarını hakkındaki fikirlerinizi yansıtabilir.

Birinciye 15.000, ikinciye 10.000, üçüncüye 5.000, dördüncüye 3.000, beşinciye 2.000 TL. ödül verilecektir.»

Şimdi bu yarışmanın adaylarından birinin yazısından seçmeler sunalım size. Siz de jüri olun ve 15 bin papeli (dolar yada yen değil) bu yazıya verir misiniz, vermez misiniz karar verin.



Aydınlık gazetesinde Doğu Perinçek 5 Nisan günü şöyle yazıyor ve Tercüman'ın yarışmasına resmen aday oluyor:

«... NATO dün otuz yaşını doldurdu... Ne varki 1970'lerin ilk yıllarından itibaren ABD emperyalizminin yıldızının sönmeye başlaması ile birlikte, NATO'nun rolü de değişti. Dünya'da yeni bir durum doğmaktaydı...

Sosyalist Sovyetler Birliği'ni kuşatmak için kurulan NATO, bugün sosyal emperyalist Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın savunmasına hizmet eden bir nitelik kazanmıştır. Bugün Avrupa'yı düşürmek için NATO'yu bir engel olarak görenler, Moskova'daki yeni çarlardır...

Devrimcilerin, Sovyet Sosyal emperyalizminin karşısında kurulan barikatlara hiç bir itirazları yoktur. Hatta bugün mesele bu barikatları sağlamlaştırmaktır. Devrimcilerin NATO konusundaki itirazları, bu örgütün eski döneminden kalan niteliklerinedir. Yani ABD emperyalizminin NATO içindeki hakim rolünedir...»

Gelin de vermeyin bakalım Tercüman'ın büyük ödülünü bu yazara! Gelin tekelci sermaye olun, faşist olun da alkış tutmayın bakalım bu yazara, bu yazarın gazetesine, bu yazarın kafa, eylem ve suç ortakları olan öteki Aydınlık yazarlarına.

«SOLUN NAMUSU» ORTADOĞU GAZETESİNDEN SORULURSA...

Nitekim gerici basın Aydınlık'taki «kardeşlerine» vicdan borcunu yerine getiriyor. (Cüzdan borcunu yerine getirmek ise gerici güçlerin başka kesimlerine ait. Bir tür işbölümü yani...) 18 Mart günü faşizmin bir kanadının ve British Petrolium un sözcüsü Ortadoğu gazetesi Aydınlık'a ve Aydınlık'ın yazarcıklarından Doğan Yurdakul'a alkış tutuyor. Ortadoğu yazarı Yaşar Duru, «Gündem» başlıklı köşesinde şöyle yazıyor:

«... Çünkü, şimdi solun bir kesiminin namusu var. İşte okuyun Doğan Yurdakul'u...»

Faşist Ortadoğu gazetesinin yazarı bundan sonra Doğan Yurdakul kardeşinin bir yazısından bir alıntı sunuyor. İçinde şöyle bölümler olan bir alıntı bu:

«... Meydanı boş bulduğunu sanarak, pervasızlığı iyice artırıp «Yaşasın Amerika» diye bağrılamamış olan bu ülkede «Yaşasın Sovyetler Birliği» diye bağırabilmek.

Ve bütün bunların hepsini sol adına yapmak...»

Ortadoğu yazarı, Aydınlık'taki yazar kardeşi Doğan Yurdakul'un 9 Mart günü yayınlanan yazısından bu anlamlı (!) alıntıları yaptıktan sonra fetvasını veriyor ve Aydınlık'taki kardeşlerine alkış tutuyor:

«... Doğan Yurdakul, yukarıya aldığım satırları Aydınlık'ta günlerdir yayınlanan «Bilinmeyen Sol« dizisine gelen tepkiler üzerine kaleme almış. Kabul etmek gerekir ki Aydınlık bu dizi ile karanlıkta kalmış ve kalmaya mahkûm görünen pek çok konuyu en ince ayrıntısına varıncaya kadar ortaya dökmüştür. Bu diziye Aydınlık grubu dışındaki soldan tepki gelmesi doğaldır...»

TKP HİSTERİ, AYDINLIK ve HERGÜN

Aydınlık'a da, yazarlarına da alkış tutmak gerici basının elbette «kardeşçe dayanışma» görevinin bir gereği. Tercüman'ından Hergün'üne, Aydınlık'ından Ortadoğu'suna kadar gerici basının günümüzde ana derdi komünizm; ana düşmanı da TKP. Bu histerik çığlıklar korosu, gece düşlerinde bile TKP'yi, komünistleri görüyorlar ve basıyorlar çığlığı.

Aydınlık'ta TKP üzerine yazılanların çizilenlerin derlenmesi ciltler doldurur. Bunların Hergün, Ortadoğu, Tercüman ve benzeri «bilumum» yayınlarda TKP konusunda yazılanlardan hiçbir farkı olmadığı da açık. Aynı ihbarcılık, aynı tahrifat, aynı (hatta çok daha düşmanca, çok daha ajanca tutum... Hatta, hatta son günlerde aralarında terim benzerliği de görülüyor.

Gerici basının yeni (bir yıllık filan yani sesi Aydınlık, bunca da yarışmaya, bunca yardımlaşmaya rağmen arada bir kaşarlanmış gerici kalemlerin dilinin sürçmesine de yol açıyor. Yani gerici basının eski kalemşörleri, Aydınlık'la dayanışalım, kavuşalım derken bazan dilleri sürçüyor. Örneğin Tercüman'ın kırk yıllık antikomünizm şampiyonlarından sendikal konular yazarı Refik Sönmezsoy, Aydınlık'tan etkilene etkilene, geçtiğimiz ayın sonlarında ağzından **«sahte TKP»** diye bir söz kaçırıveriyor. Aydınlık'ın terimini benimsedi.

Tercüman gazetesinin yayın bölümünü karıştıran bu dil sürçmesini Sönmezsoy, Aydınlık'tan kaptığını belirterek mazur göstermeye çalışıyor ama Tercüman'ın kurmaylarından biri ağzını kapatıyor:

— Yahu insaf, diyor, biz bunca yıl TKP, TKP dedik, şimdi de ona «sahte» deyip bunca yıllık çabamızı sıfıra mı indireceğiz. Bizden iyi mi bilecekler neyin gerçek, neyin sahte olduğunu...

CHP'Yİ KARIŞTIRMAK

Gerici basının tümünün CHP'ye karşı ortak taktiği, CHP'nin sağ kanadını güçlendirmek ve CHP içindeki halkçı, sol kanadı yıpratmak için sürekli tahriktir. Örneğin her CHP kongresinden önce gerici sağcı, faşist basın CHP'yi nasıl komünistlerin ele geçirmek istediğini anlatır durur. Amaç ikilidir: Hem CHP'yi karıştırmak hem gerekli yerlere ihbarda bulunmak. Şimdi Aydınlık, bu işi herkesten iyi yapıyor

İşte gelişigüzel bir seçme. 3 Nisan günü Doğan Yurdakul yazıyor. Parantez içinde eklediğimiz bölümleri dilerseniz atlayın ama Aydınlık yazarının dediklerine dikkat edin:

«... Aslında son gelişmelere baktıkça esas CHP yönetiminin gerçekten dinamik bir istihbarata ihtiyacı olduğu görülüyor. (Yani Doğan Yurdakul, CHP adına MİT'ten imdat diliyor. Ama niye bunu bir açık mektup haline getirmiş de herzamanki irtibat kanallarını kullanmamış anlayamadık.)

CHP'li 73 parlamenterin DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'e TKP'li sendikaları ihraç ettiği için kınama mektubu göndermeleri olayı henüz aydınlanmış değil... Ama mektup daha gazetelerde çıkmadan Doğu Berlin'deki TKP'nin Sesi'nden yayınlanıyor. Bu ne sürat, bu kadar çabuk Doğu Berlin'e nasıl ulaştı? Ne kimin yolladığı belli, ne de nasıl gittiği. (Yahu telaşa ne gerek. Yurdakul «Kontrgerilla» yazı dizisini aldıkları kaynağa başvursa idi belki onların dosyalarında istediği bilgiyi bulurdu... diye düşündünüzse yanıldınız. Anlaşılan o kaynaklar da artık yetersiz kalıyor. Baksanıza Yurdakul, yukarıda sunduğumuz son cümlesinden hemen sonra ne yazıyor):

«... Dinamik istihbarat yok ki nasıl gittiğini bilesin...» (Hımmmm tosunun derdi anlaşıldı. İstihbarat örgütündeki ağabeylerini eleştirmek istermiş meğer).

açıkça DOĞAN YURDAKUL
Dinamik istihbarat

Bu incilerden ve acıklı incelemelerden sonra Yurdakul baklayı ağzından çıkarıyor:

«... CHP Kurultayı yaklaşıyor... bakıyoruz kongrelerde neredeyse CHP'li yok. İGD'lisi, Rusya'nın oyuncağı sahte solcusu ortalıkta cirit atıyor.

Adana'da Osmaniye gençlik kolu kongresi yapılıyor. CHP'liler liste bile çıkaramamış. Yönetim için sahte solcu fraksiyonlar kapışıyor.

İzmir'de Ankara'da ilçe kongrelerinde hem genel merkezin, hem muhalefetin içinde İGD'lisi, sahte solcusu...»

Aynı günlerde Aydınlık'ın en iyi «kardeş»lerinden Hergün basıyor feryadı: **«CHP hızla TKP'nin eline kayıyor. Osmaniye, İzmir, Çankaya CHP kongrelerinde TKP militanları, İGD militanları idareyi ele geçiriyorlar...»**

Tüm bunlar kısa değinmeler... Aydınlık'ta kimler yazar, kimler çizer. Özelikle maoculuğun gerici, karşı devrimci, giderek faşistlerle elele yüzünü henüz göremeyen, TİKP'nin adını eski alışkanlıklarla sol örgütler arasında saymaya devam eden bazı iyi niyetli, demokrat eğilimli kişiler için Aydınlık'ı daha ayrıntılı tanıtmak yararlı olacaktır. Bu, gelecek sayılarımızın da konusudur.

TEKELCİ SERMAY
HAREK

DİSK yönetiminin sınıf sendikalarına karşı uygulayageldiği ayırımcı politikanın, dört sendika hakkında ihraç kararı alınmasına kadar varması karşısında işçi hareketi ve ilerici hareketin tepkileri sürüyor. Yeni Haber-İş, Hürcam-İş, Tekstil, Gıda-İş, Lastik-İş, Devrimci Toprak-İş Aster-İş'ten sonra, geçtiğimiz hafta DİSK üyesi Petkim-İş'in Genel Yönetim Kurulunda da ihraç kararlarının düzeltilmesi yolunda bir karar alındı. Öteyandan, 73 CHP'li parlamenter DİSK Genel Başkanlığına ortak bir mektup göndererek ihraç kararlarının işçi sınıfının ve ilerici hareketin güç yitirmesine neden olacak bir nitelik taşıdığını ve bu olaydan üzüntü duyduklarını belirttiler. Çeşitli demokratik kuruluş ve çevrelerin tepkileri de sürüyor.

Bu gelişmeler, konunun ilerici kamuoyunda tartışılmaya devam edeceğini gösteriyor. Üstelik, bu gelişmeler, ulusal ve uluslararası planda son yıllarda burjuvazinin güçlü sendikal hareket karşısında duyduğu huzursuzluktan, sınıf sendikacılığını, güçlü sendikal merkezleri güçten düşürme, bölme taktiklerinden, işçi sınıfının ekonomik-sendikal savaşımına karşı şiddetlenen saldırısından da bağımsız değil.

KAPİTALİST BUNALIMIN DERİNLEŞMESİ SENDİKALARIN ÖNEMİNİ ARTIRIYOR

Son yıllarda, dünyanın kapitalist bölümündeki ekonomik bunalımın giderek derinleştiği gözleniyor. Bunalımın derinleşmesi somut olarak fiyat artışlarında işsizliğin görülmemiş boyutlara varmasında yansıyor. Bunalımın derinleşmesi, doğal olarak sendikal savaşımı kızıştırıyor, grevler yaygınlaşıyor.

Böyle bir ortamda, ekonomik savaşımın temel araçları olan sendikalar büyük önem kazanıyor. Sendikaların etkin savaşım verdiği koşullarda, burjuvazi, ekonomik bunalımın yükünü işçi ve emekçilere aktarmakta zorlanıyor. Buna karşılık sendikaların etkisizleştiği, uzlaşmacı yönetimlere sahip oldukları durumlarda burjuvazi bunalımdan kârlı bile çıkıyor.

TEKELCİ BURJUVAZİ, DÜZENLE UYUMLU SENDİKALAR İSTER

Hemen hemen tüm kapitalist ülkelerde, sendikalar, uzun savaşımlar sonucunda topulmda gerçek bir güç haline gelmişlerdir. Burjuvazi ne kadar isterse de, sendikaların savaşımını yoketme olanağına sahip değildir. Türkiye gibi ülkelerde bile, burjuvazi açısından sendikalardan kurtulmak faşizm alternatifi dışında olanaklı değildir. Bu durumda, burjuvazi, sendikaları, sınıf çıkarları için savaşım veren örgütler değil, kapitalist düzenin uyumlup birer dekorasyon parçası haline getirmeye çabalamaktadır. Bunun başlıca yolu da uzlaşmacı yönetimlerin işbaşında bulunmasıdır. Bu nedenle, tüm kapitalist dünyada, tekelci burjuvazi, bir yandan sınıf sendikacılığı ilkelerini savunan sendikacıların sendika yönetimlerine gelmelerini, bir yandan da sınıf sendikacılığını savunma sendikalarla sosyal demokrat vb. sendikaların güç ve eylem birliği yapmalarını engellemeye çalışan bir politika izlemektedir. Bu politikanın vazgeçilmez öğesi antikomünizmdir.

Tüm Batı Avrupa ülkelerinde, bunalımın derinleşmesine koşut olarak güçlenen bu antisendikal saldırıda, sağ sosyal demokrasi tekelci burjuvaziye yardımcı olmaktadır. Özellikle Sosyalist Enternasyonal ve bu örgütün belirleyici öğesi olan Batı Alman Sosyal Demokrat Partisi, sendikalarda demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerinin güç kazanmasını ve komünistlerle sosyal demokratların sendikal eylem birliği içinde olmalarını önlemek için gösterilen çabaların baş örgütleyicisidir. Alman emperyalizminin uluslararası işçi sınıfına karşı savaşımda çıkarları ABD emperyalizmi ile çakıştığı ölçüde, bu tertiplerin içinde ve önünde CIA yeralmaktadır.

BİR VAKIF

Bu antisendikal saldırı ve tertipler, son dönemde özellikle Portekiz, Yunanistan, Fransa, İspanya, Federal Almanya ve nihayet Türkiye gibi ülkelerde, hep aynı merkezlerden yönetilen bir biçimde, iyice belirginleşti. Bu ülkelerin tümünde, sınıf sendikacılığının egemen olduğu güçlü sendikal merkezlerin çeşitli yöntemlerle bölünmesi, dağıtılması çabaları yoğunlaştı. Özellikle Portekiz, İspanya, Fransa gibi ülkelerde en güçlü sendikal merkezlerin komünistlerin etkinliği altında olması tekelci burjuvaziyi huzursuz ediyor ve sağ sosyal demokrasiyi kullanarak bu sendikal merkezleri bölme çabalarını yoğunlaştırıyor. Bu ülkelerdeki eşzamanlı gelişmelerin ardında, Batı Alman Sosyal emokrat Partisine bağlı olarak çalışan, CIA ile yakın bağları bilinen uluslararası bir antikomünist merkez var: Friedrich Ebert Vakfı...

Kapitalist dünyadan bağımsız olmayan Türkiye'deki sendikal gelişmeleri sözü edilen gelişmelerden bağımsız düşünmek safdillik olacaktır. Türkiye'de de, sınıf sendikalarına karşı girişilen saldırının planlayıcıları arasında CIA ve Friedrich Ebert Vakfı vardır.

İHRAÇ KARARLARI GÜNÜ FEHMİ IŞIKLAR NERDEYDİ?

Örneğin, DİSK'ten dört sendikanın ihraç edildiğinin basına açıklandığı gün, DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar Avrupa'da bulunuyordu. CIA'nın, dünya sendikal hareketindeki önde gelen adamlarından Charles Levinson'la, gerek Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu'nun, gerekse Dünya Emek Konfederasyonu'nun genel merkezlerinin bulunduğu Brüksel'de uzun süre birlikte kalan Işıklar, buradan çeşitli Batı Avrupa ülkelerine ve bu arada Federal Almanya'ya kısa ziyaretlerde bulunuyordu. Ve aynı günlerde, DİSK'i, 1974 yılından beri üyeliğe kabul etmeyen Sosyal demokratların kontrolundaki Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'na, son ihraç kararlarından sonra DİSK'in üyeliğini kabul edilebileceği bildiriliyordu. Özetle, ihraç kararlarıyla birlikte, DİSK'in dışilişkilerini DSF ve bağlı sendikalardan koparıp uluslararası uzlaşmacı sendikal örgütlere yöneltmenin ilk adımları atılıyordu. Bu ilişkilerin kurulmasında, Levinson'un Türkiye'deki sadık dostu Kemal Nebioğlu'nun da büyük payı vardı.

TÜRKİYE'DE SOSYAL DEMOKRASİ VE SENDİKALAR

Türkiye'de sosyal demokrasinin

Sendikal hareketi bölme operasyonu : BAZI ÖRNEKLER

Kapitalist sistemin bunalımı yoğunlaşıyor. Tekelci burjuvazi, bunalıma çözüm bulmak için işçilerin sofrasından bir lokma daha aşırmaya yönelirken, bu lokmanın hesabını soran yığınlar her geçen gün daha da bilinçleniyor, ekonomik, demokratik, sosyal istemlerle sınıf savaşımını yükseltiyor. Bu koşullar altında, uluslararası tekelci sermaye, işçi sınıfının gücünü kırmak için sınıf ve kitle sendikalarını bölmek, etkisizleştirmek ve çeşitli sendikal örgütler arasındaki eylem birliğini önlemek için yöntemler geliştiriyor. Özellikle, Sosyalist Enternasyonal'in çekirdeği Friedrich Ebert Vakfı tarafından yönlendirilen Alman Sosyal Demokrat Partisi, Avrupa'da sendikal savaşımın bölünmesine, güçsüzleştirilmesine yönelik eylemlerini son zamanlarda bir hayli yoğunlaştırdı. İşte birkaç örnek...

PORTEKİZ'DE

Portekiz'de faşizmin çökmesinden sonra, Portekiz İşçi tek sendikal örgütü Intersindical, sınıf ve kitle sendikacılığında attığı adımlarla büyük etkinlik ve güç kazandı. Portekiz devrimini geriletmek, özellikle komünist etkinliği kırmak isteyen Uluslararası tekelci sermaye güçleri, Portekiz'de «Sosyalist Parti» ile temsil edilen sağ sosyal demokratlar eliyle, komünistlerle sosyalistlerin işbirliğini engellemeyi başardılar.

Daha sonra sendikal harekete el atıldı. Intersindical, çeşitli dünya görüşüne sahip, farklı politik partilere yakın işçilerin tek sendikal örgütüydü. Sosyalist Parti, Federal Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin etkinliğindeki Sosyalist Enternasyonal'den aldığı talimatla Intersindical'i bölmeye çabaladı. Devrimin ilk hızlı döneminde «tek sendikal merkez» ilkesini değiştirmeyi başaramadı. Ama emperyalizmin işe karışmasıyla Portekiz devrimi geriye gitmeye başladığında yoğun bir antikomünist kampanyaya geçildi. Amaç Intersindical'de komünistlerin etkinliğini kırmaktı, ancak bu başarılamadı, örgüt ele geçirilemedi. Intersindical kongresi bölücülüğe indirilmiş güçlü bir darbe oldu. Bunun üzerine, o sıralarda sendikalar yasasında yapılan değişiklikten de yararlanılarak, sosyal demokratlar Intersindical'den ayrı olarak Portekiz İşçileri Demokratik Birliği'nin kurdular. Bu Birliğin tanıtma afişleri bile Federal Almanya'da, Ebert Vakfı tarafından bastırılmıştı.

FRANSA'DA

Fransa'da Fransız Komünist Partisi, Sosyalist Parti ve Radikal Parti araındaki «sol birlik»in bozulması için yoğun çabalar sarfeden, büyük paralar harcayan ASDP, seçim sonrasında tüm faaliyetlerini Fransa'da sınıf ve kitle sendikacılığı bayrağını yükselten CGT'ye yöneltti. CGT'yi Fransız Komünist Partisi'nin «uydusu» olmakla suçlayan Fransız sosyalistleri (Fransa'daki sosyal demokratlar) antikomünist bir kampanya başlattılar. Geçen yılın sonunda toplanan CGT kongresi, yönetimde pay almak isteyen, sendikanın politikasında değişimler öneren sosyalistleri dikkate almadı. CGT içinde sorun yaratamayan bölücüler, bu kez CGT ile ülkenin ikinci büyük sendikal konfederasyonu olan CFDT arasındaki eylem birliğini bozmaya giriştiler.

İSPANYA'DA

Faşizmin yıkılışından sonra, sınıf ve kitle sendikacılığının merkezi olan İşçi Komisyonları Konfederasyonu, ülkedeki en güçlü sendikal örgüt olarak yasal çalışma olanaklarına kavuştu. İşçi Komisyonları, İspanya'da Sosyalist Parti'nin örgütü UGT ve Hristiyan Demokrat Sendikal Merkez ile eylem birliği komiteleri kurmuştu. İspanya'daki Sosyalist Parti ile ilişiklerini yoğunlaştıran ASDP, bu komitelere kama sokulması yolunda büyük olanaklar seferber etti. Sonunda UGT, İşçi Komisyonları ile eylem birliği içinde olmaktan vazgeçti.

YUNANİSTAN'DA

Yunanistan'da, çeşitli hile ve sözde yasal düzenlemelerle, ESAÇ'a bağlı sınıf sendikalarının, komünistlerin etkinliğindeki sendikaların, ülkedeki te ksendikal konfederasyonda temsil edilmeleri önlendi. Tabela örgütler kurdurularak konfederasyona, onbinlerce üyeli sınıf sendikaları yerine bu yeni örgütçükler üye yapıldı. Böylece sınıf sendikacılığı işçi sınıfından yalıtlanmak istendi.

NİN SENDİKAL
ETE SALDIRISI

sendikaları denetimi altına alma çabasında olduğu bilinen bir gerçek. Açık gerici - faşist ideolojilerin sendikalarda tutunamayacağı anlaşıldığına göre, işbirlikçi tekelci burjuvazi, sınıf sendikacılığının yerine sosyal demokrat reformist sendikacılığın etkinlik kazanmasını yeğlemektedir. Burjuvazinin asıl amacı sendikaları etkisizleştirmektir. Derinleşen ve süregenleşen bunalım koşullarında güçlü sendikaların ne tür bir yönetime sahip olurlarsa olsunlar gene de burjuvazi açısından bir tehlike olduğu açıktır. Bunalımın yükünü işçi ve emekçilere yüklemede, burjuva demokrasisi .oşullarında, sosyal demokrat liderliğin, her zaman daha yatkın ve elverişli olduğu, burjuvazinin deneyleriyle bildiği bir gerçektir. «Toplumsal Anlaşma» ve son «Ekonomik Önlemler Paketi»nden sonra, sosyal demokrat liderliğin bu konuda Türkiye'de de işe yaradığı ortaya çıkmıştır. İçinde bulunduğumuz dönemde, tekelci burjuvazinin sendikaları etkisizleştirme amacıyla, sosyal demokrasinin sendikaları elegeçirme amacı çakışmaktadr.

Türkiye'de sosyal demokrasinin uluslararası yerine oturma çabaları da gözden kaçmamaktadır. CHP'nin geçtiğimiz yıl Sosyalist Enternasyonal'e girmesi, bunun ardından Batı Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin Türkiye üzerine, daha doğrusu sağ sosyal demokrat ağırlıklı hükümet üzerine kol kanat geren bir tutuma girmesi en azından böyle bir görünüme bürünmesi bu uluslararası bütünleşmenin parçalarıdır. Bu durumda sendikal plandaki «operasyonlarda» da, sağ sosyal demokrasinin uluslararası sendikalar politikasının yansıması doğaldır.

DİSK'teki ve Türkiye sendikal hareketindeki son gelişmeler, bu bağlam içinde düşünmek gerekir. Örneğin sosyal demokrasinin yönetime oynadığı Türk-İş'in genel kuruluna bir hafta kala, üç Batı Alman Sosyal Demokrat saylavın Halil Tunç'a özel bir ziyarette bulunması ve bu ziyarette, Türkiye'de sendikalarda komünistlerin konumları üzerine «sohbet» edilmesi, salt bir rastlantı olmasa gerektir.

DİSK'TE GÜDÜLEN AMAÇ NEDİR ?

Gericilik güçlerinin işbirlikçi burjuvazinin amacı, sınıf sendikacılığının odaklaştığı merkez olan DİSK'i ve onun motor gücü olan Maden-İş'i parçalamak, bölmek güçsüzleştirmektir. Böylece, hem tüm sendikal hareketin öncü ve yol gösterici gücü yok edilmiş, hem de Maden-İş ve aynı ilkeleri savunan sendikalar tecrit edilmiş olacaktı. Öte yandan DİSK, sadece sendikal açıdan değil, politik açıdan da temel bir önem taşıyordu: Sömürüye ve baskıya karşı yığınsal savaşımın, faşizme karşı direnişin güçlü merkezlerindendi. Bu merkezin etkisizleştirildiği koşullarda, yığın eyleminin devrimci bir yola girmesi, genişlemesi, olası bir faşist darbe girişimine karşı yığınsal direnişin örgütlenmesi güçleştirilmiş olacaktı.

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin DİSK'te güttüğü ilk amaç, kimilerinin sandığı gibi DİSK'i sosyal demokratlaştırmak değildi. Amaç DİSK'in bölünmesi, parçalanması, güçsüzleşmesi, saygınlığını yitirmesi ve yokedilmesiydi. Bu işi planlayanlar sosyal demokrat bir yönetimin DİSK tabanı karşısında uzun süre tutunamayacağını çok iyi biliyorlardı. DİSK yönetiminin keskin devrimci görünmeye her zaman çaba göstermesi ves göstermekte olması da bu taban karşısında maskelerini korumak içindi.

Tüm olanaklar ve kadrolar, bu yönetimce, DİSK içindeki sınıf sendikalarına, özela olarak da bunların en güçlülerine karşı seferber edildi. Seçilmiş DİSK Bölge Temsilcileri görevden alındı. Maden-İş ve diğer sendikalar, 15 - 16 Haziran 1978 toplantısına sokulmadı. 1 Mayıs 1978'de türlü dolaplar çevrildi, bahaneler yaratılmaya çalışıldı. Bunların hiçbiri tutmadı. Üstelik, ardarda yapılan kongrelerde uzlaşmacı sendikacılar tasfiye oldu. Bölme-parçalama planını uygulamaya sokmak için fazla zaman kalmamıştı. İhraç işlemi, aceleyle, sudan bahanelerle, yani kılıfı bile tam hazırlanmadan uygulamaya sokuldu.

DİSK'in sınıf sendikalarına karşı açtığı savaş, DİSK yöneticilerinin, «Demokratik Platform» adı altında uyutmaca toplantılarıyla ulusal demokratik güçlerin birliğini çıkmaza sokmada gösterdikleri özel çabalarla ve yeni bir «sosyalist» parti kurma hazırlıklarıyla yakından ilgilidir. Tekelci burjuvazinin, cephe birliğini bozmak için ne kadar çaba harcadığı açıktır. Öte yandan sosyal demokrasinin ipliği yığınların gözünde hızla pazara çıkarken, şimdi burjuvaziye yeni sahte umutlar gerekmektedir. İşçi sınıfının gerçek siyasal örgütünü, partisini perdelemek, yığınları bir kez daha kandırmak görevini üstlenenler yoğun bir didinme içindedirler.

AKILLARIN BAŞA GELMESİ ZAMANIDIR

İçinde bulunulan duurmda, gerek Türk-İş gerekse DİSK içindeki, işçi sınıfının çıkarlarını korumaya niyetli tüm sendikacılar, konumlarını bir kez daha gözden geçirmek, atacakları her adımı iyice hesaplamak zorundadırlar.

DİSK'in bölünmesinin getireceği sonuçları görmek için müneccim olmak gerekmiyor. Komünistleri sendikal hareketten tecrit etmek için çalıştıklarını sananlar, yalnızca işçi sınıfının savaşım gücünü zayıflatmaya, sendikal hareketi parçalayarak burjuvazi karşısında sonuçalıcı bir savaşım veremez duruma getirmeye hizmet ediyorlar.

Ancak Türkiye koşullarında, tekelci burjuvazinin ve son sendikal gelişmelerde onun aracı durumuna gelen sağ sosyal demokrasinin sendikalar operasyonunun başarılı olacağı hesapları da sağlam bir teleme dayanmamaktadır. Bir kez, sosyal demokrasi içinde tekellerle işbirliğine karşı çıkan önemli güçler vardır. Sol sosyal demokrasinin de sendikal hareketteki etkinliği küçümsenmeyecek boyutlardadır, komünistlerle sendikal eylem birliğinden yana eğilimler güç kazanmaktadır.

İkincisi, sosyal demokrat sendikacılar arasında sağ kanat ağırlık kazansa bile mevcut koşullarda, işçi sınıfının hızlı bilinçlenme sürecinde, sendikaların başındaki kadrolar sınıf uzlaşmacılığından yana çıktıkları sürece, konumlarını uzun zaman koruyamayacaklardır. Gerek DİSK, gerekse Türk-İş içindeki bazı sendikaların son genel kurullarındaki yönetim değişiklikleri, ilerici yönetimlerin iş başına gelmesi bunun somut kanıtıdır.

Tek yol, sendikal birlik için savaşımdır; sınıf uzlaşmacılığına karşı, tüm işçilerin çıkarına olacak sendikal eylem birliğini savunmaktır. Sınıf sendikacılığının önerilerine kulak vermek gerekiyor. Sendikacıların, ajanların, tabansız kalmış yöneticilerin değil, kendi sendikalarının tabanlarının seslerine kulak vermeleri gerekiyor. Bölünmeyi, parçalanmayı, hiçbir sendika üyesi, hiçbir işçi hoşnutlukla karşılamıyor. Tüm DİSK üyesi sendikaların tabanı, Onur Kurulu'nun kararını protesto ediyor.

İşçi sınıfımızı, en karmaşık ortamlarda bile olmazı olur yapma hünerine sahip olduğunu kanıtlamıştır. Sınıf sendikacılığını, işç;i sınıfının sesini, komünistleri sendikal hareketten uzaklaştırmak, olanaklı ve gerçekçi değildir. DİSK yönetiminin son bölücü girişiminden sonra, tecrit olmaya başlayanlar sınıf sendikaları değil kendileri olmuşlardır. Bu durumdan ders alınmalıdır.

Friedrich Ebert Vakfı Nedir?

Federal Almanya Sosyal Demokrat Partisi'ni yönlendiren Friedrich Ebert Vakfı, Federal Alman emperyalizminin politikasında ve ASDP'nin toplumsal ilerlemeye karşı girişimlerinde önemli bir yer tutar. Vakıf, 1925 yılında Friedrich Ebert'in ölümünden sonra kurulmuş, 1933'de naziler tarafından yasaklanmıştır. 1947'de Sosyal Demokrat Pa;rti yönetimi tarafından yeniden canlandırılan Friedrich Ebert Vakfı hukuki açıdan «özel» bir işletmedir, ancak uygulamada ASDP yönetimiyle sıkı sıkıya bağlıdır. Öyle ki, vakıf başkanlığında ASDP'nin önde gelen politikacıları görev yapmaktadır.

Friedrich Ebert Vakfı, Federal Almanya'nın en büyük «Doğu Araştırmaları Enstitüsü»dür. Komünizmle ideolojik mücadelenin bütün yöntemlerini emperyalist sermayenin istemleri doğrultusunda araştırır, geliştirir.

Vakıf, çalışmalarını özellikle politik bağımsızlık kazanmış, ancak ekonomik bağımlılık içinde bocalayan ülkelere yöneltmiştir. Buralarda yığınların her geçen gün sosyalizme yaklaşmalarını önlemek amacıyla, sosyal demokrasinin tezlerini yayma, özellikle de «demokratik sosyalizm» yutturmacasından yararlanarak sosyalizme yönelen kitleleri saptırma işlevini yerine getirir.

Vakıf, bu amaçlarla büyük bir seğitim örgütü kurmuştur. Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin denetimindeki eğitim çalışmalarına Federal Almanya'dan olduğu kadar, gelişmekte olan ülkelerden de çok sayıda sosyal demokrat, sendikacı, fabrika temsilcisi ve «bilim adamı» katılır.

Friedrich Ebert Vakfı, ASDP'nin Sosyalist Enternasyonal'deki rolünün devamını sağlamaya yönelik çalışmalarda bulunur. Bu arada çeşitli ülkelerdeki sosyal demokrat hareketleri yönlendirir. Portekiz'de Sosyalist Parti ve Soares'in yönlendirilmesi çalışmaları, vakfın en tipik çalışmalarına örnek gösterilir.

Friedrich Ebert Vakfı, bu arada sosyalist ülkelerdeki kimi bilim adamlarıyla, kişilerle ilişki kurar, bunların sosyalist ülkelerdeki uygulamalara karşı çıkmalarını sağlamaya çalışır. Böylece «sosyalizmde değişiklikler» yaratacağını umar.

Vakfın dış ülkelerde çalışan 120'nin üzerinde uzmanı bulunmaktadır. Bunların 67'si Afrika'da, 28'i Asya'da ve 21'i Latin Amerika'dadır. Geri kalanların da Ortadoğu ve bazı Avrupa ülkelerinde çalışmaktadır.

Friedrich Ebert Vakfı'nın işlevlerinden birisi de Federal Almanya'da Alman Komünist Partisi'ni izlemek, bu arada da Alman işçi sınıfı tarihini çarpıtmaktır. Antikomünist kampanyaların öncülüğünü yapan vakıf, AKP'ye karşı devletin güvenlik örgütleri ile birlikte çalışmaktadır.

Friedrich Ebert Vakfında görev yapan ve ülkemizde de tanınan bazı adları da tanımakta yarar var:

Heinz Oskar Vetter: **Alman Sendikalar Birliği Başkanı, FEV Başkanlık üyesi.**

Hans Apel: **Federal Almanya Maliye Bakanı, FEV üyesi**

Prof. Dr. Horst Ehmke: **Federal Meclis üyesi** (ASDP), Schmidt'in Guadaloup zirvesinden sonra **Türkiye'ye gönderdiği temsilci**

Willy Brand: **Sosyal Demokrat Parti Başkanı FEV kuratoryum üyesi Wilhelm Haferkampf: Avrupa Ekonomik Topluluğu Komisyon Başkan yardımcısı**

FEV kuratoryum üyesi

Otto Kersten: **Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu Genel Sekreteri, FEV kuratoryum üyesi**

Hans Jürgen Wischnawski: **Devlet Bakanı, FEV kuratoryum üyesi**

dünyadan



Kıbrıs yine gündemde

SAVAŞ YOLU dizgiye girdiğinde, Kipriyanu - Denktaş görüşmesinin Nisan sonlarında gerçekleşeceği haberi gazete manşetlerine çıkmıştı. 1977 Nisanından bu yana kopuk olan iki toplum arasındaki diyalogun yeniden kurulması, Kıbrıs'ın her iki kesimindeki ve Türkiye ile Yunanistan'daki barış ve demokrasi güçleri tarafından sevinçle karşılandı.

Ne var ki gelişmeler, Kipriyanu - Denktaş görüşmesinin Kıbrıs sorununu nasıl bir sonuca götüreceği açısından ciddi kaygılar uyandıracak nitelikte.

Kıbrıs'taki İngiliz üslerinin ABD tarafından kullanıldığı, Kipriyanu yönetiminin Amerikan U-2 casus uçaklarının faaliyetine ses çıkarmadığı, Denktaş'ın son Brüksel gezisi sırasında adadaki iki İngiliz üssünden birisine Türk toplumu adına talip olduğu, Carter'in dış politikadaki faaliyetlerini Kıbrıs üzerinde yoğunlaştırdığı, özellikle de NATO planını gündeme getirdiği bir sırada, elbette kuşku duymamak elde değil.

Attila hattıyla ayrılan Kıbrıslı Türklerle Kıbrıslı Rumlar, daha uzun bir süre gerginlik, huzursuzluk, korku ve endişe içinde yaşamak istemediklerini sürekli belirtiyorlar. Kıbrıslı Türkler ve Rumlar, sorunun kalıcı ve sürekli bir çözüme kavuşturulması için aynı çözümde birleşiyorlar.

Kıbrıslılar, 1977'de Makarios ile Denktaş arasında varılan dört ilke anlaşmasının başlayacak toplumlararası görüşmelere temel alındığında, bu temel üzerinde mutlaka çözüme varılabileceği görüşündeler. Kıbrıs'ın bağımsız, iki toplumlu federe bir Cumhuriyet olmasını, iki toplum tarafından ayrı ayrı yönetilecek kesimlerin saptanmasını, merkezi federal hükümetin Cumhuriyetin toprak bütünlüğünü korumasını, yerleşim ve yer değiştirme özgürlüğünün bağlanmasını öngören bu dört ilkenin pek çok acil sorunu hemen çözümleyecek nitelikte olduğunu söylüyorlar.

Attila hattının ayırdığı iki toplumun temsilcileri, sorunun uluslararası yanının çözümü için de görüş birliği içindeler. Adadaki tüm yabancı askerlerin ayrılması, üslerin kaldırılması, Kıbrıs'ın bağlantısızlığının, toprak bütünlüğünün ve egemenliğinin güvenlik altına alınması için Birleşmiş Milletler gözetiminde bir uluslararası konferans toplanmasını öngörüyorlar. NATO'nun, ABD'nin Kıbrıs'a el atmasının yeni sorunlara yol açacağını, bu nedenle de gittiği her yere düşmanlık, daha fazla silah, bunun sonucu olarak yoksulluk, yeni üsler ve bağımlılık getiren NATO'nun Kıbrıs'dan uzak durmasını istiyorlar.

Kuşkusuz bu talepler, şu anda her iki tarafta da egemen olan çevrelerin, iki toplumun yöneticiliğine soyunanların resmi görüşleri değil. Ama bu talepler, yıllar boyu Kıbrıs sorununun acısını çekmiş, bunun yol açtığı ekonomik, politik bunalımları sırtında taşımış olan Kıbrıs emekçilerinin talepleri. Bu arada sevinilerek belirtilmesi gereken nokta, bu taleplerin her geçen gün daha gür sesle haykırılması. AKEL'in politik yaşama damga vuran eylemlerinin güç kazanmasına paralel olarak, kuzeydeki barış ve demokrasi savaşımının her geçen gün yolalması, yeni kazanımlar elde etmesi. Bu ise Nisan sonlarında öngörülen Kipriyanu-Denktaş görüşmelerine yeni bir boyut getiriyor. Üstelik hiç de küçümsenmeyecek bir boyut. Çünkü bu talepler, aynı zamanda bölgedeki ve dünyadaki tüm ilerici güçler tarafından, barış ve demokrasi güçleri tarafından destekleniyor.

ORTA DOĞU'DA SAVAŞIM SÜRÜYOR...

Emperyalizmin denetimindeki basın ABD Başkanı Carter'in girişiyle imzalanan Mısır-İsrail ayrı anlaşmasının her iki ülkede büyük bir coşkuyla kutlandığını yazdı. Oysa Begin - Sedat - Carter üçlüsü Washington'da kapalı kapılar ardında Camp David ihanetini imzalarken, Kahire'de zırhlı birlikler devriye geziyordu. Başkanlık, genel kurmay, radyo, denetim altına alınıyor, bu arada çok sayıda subay ve er görevlerinden istifa ediyorlardı.

Üniversitelerde boykotlar, forumlar düzenlendi. Mısır Komünist Partisi, İlerici Ulusal Birlik Partisi ve Müslüman Kardeşler Örgütü temsilcileri, anti-Sedat platformda birleşmek ve eylem birliğini pekiştirmek kararı aldılar. İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarındaki protestolar doruğa ulaşırken, İsrail Komünist Partisi bir bildiriyle Mısır-İsrail ayrı anlaşmasını reddetti. Parti, bir yandan parlamentoda Begin'e karşı, öte yandan da Filistinlilerle ortak eylemler koydu. İsrail Komünist Partisi Genel Sekreteri Meir Wilner: «Bu anlaşmaya hayır diyoruz Çünkü biz barış istiyoruz. Bu barış askersel paktların ve üslerin varlığı ile değil, ancak Filistin halkının tüm haklarının verilmesi sonucu sağlanabilir» diyordu.

Bu arada Irak'ın başkentinde toplanan Bağdat Zirvesi, dünyada bir hayli yankılar uyandırdı. Arap ülkeleri dışişleri ve maliye bakanları düzeyindeki toplantıya Mısır, Umman ve Sudan dışında tüm Arap ülkeleri temsilcileri katılmışlardı.

FKÖ lideri Yasser Arafat, Bağdat Zirvesi'ni ilk gün terketmeden sonra yaptığı konuşmada, şöyle diyordu: «Filistin halkının çıkarlarını satanlara karşı ortak davranmak zorundayız. Ben Sedat'ı iyi tanırım. O, bugüne kadar yaptıklarından çok daha kötüsünü yapmak için çaba sarfetmektedir. ABD'yi ise hepiniz iyi tanırsınız. Bu nedenle Mısır'a karşı şimdilik esnek tavır konmasını talep etmenin hiçbir anlamı yoktur. Arap halkı sizlerden hesap soracak, Filistin halkı ise asla affetmeyecektir. Biz FKÖ olarak sizlere karşı elimizden geleni yapacağız. Bundan hiç şüpheniz olmasın.»

Cezayir, Demokratik Yemen ve Irak'ın arabuluculuk yapması sonucu, zirvede «kararlılık ve direnç cephesi» ortakları görüşlerini tüm diğer katılan ülkelere benimsettiler. Sonuçta tümü Mısır'ı Arap Birliği'nden attılar, ilişkilerini kesme kararı verdiler.

İKİ YEMEN BİRLEŞİYOR

Bağdat'da Mısır'a karşı uygulanacak müeyyideler görüşülürken, Kuveyt'te de iki Yemen'in liderleri, tek Yemen için anlaştıklarını açıklıyorlardı. Birleşmeden yana devlet adamları kuzeyde birbiri ardı sıra katledilirken, güneyde de bir «sol» ayrımcı komplo ortaya çıkarıldı. Güneyde Yemen Sosyalist Partisi çalışmalarına başladı, kuzeyde ise Yemen Emek Partisi öncülüğünde bir birleşik cephe oluşturuldu. İki Yemen'in halkı, antiemperyalist, demokratik bir platform da birleşmek için savaşım verirken, gericiler Demokratik Yemen'e saldırmışlar, ama, bölgedeki güçler dengesi emperyalizmin aleyhine hızla değişmeye başlamıştı.

Sonunda, Yemen Arap Cumhuriyeti Başkanı Abdullah Salih ile Demokratik Yemen Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Abdülfettah İsmail Kuveyt'de biraraya geldiler ve birleşmenin koşullarını belirlediler. Buna göre:

— Devletin adı Yemen Halk Cumhuriyeti olacaktır.

— İlk aşamada savunma, ulusal güvenlik ve dışişleri bakanlıkları birleştirilecektir.

— Her iki taraftan üç kişi olmak üzere 6 kişilik bir komisyon Anayasa taslağını hazırlayacaktır. 4 ay içinde Anayasa halkın oyuna sunulacaktır.

— Kuzeyde eskiden görevlerinden atılan tüm yöneticiler görevlerine iade edilecektir. Anayasa oylamasından sonra geçici bir bakanlar kurulu oluşturulacak, daha sonra yapılacak seçimlerde tüm partiler ve örgütler serbestçe yer alacaklardır.

— Seçimle işbaşına gelecek hükümet ülkenin ekonomik ve politik çizgisini belirleyecektir.

Bu karar emperyalizmin hiç de hoşuna gitmedi. Umman'ı kurtarma adı altında bir harekâta girişen emperyalizm, Constallation uçak gemisini ve 7. Filosunu Basra'ya çekti. Umman'da olağanüstü güvenlik önlemleri alındı. Demokratik Yemen Devlet Başkanı bu olaylara değinerek şöyle diyordu: «Emperyalizm, bizim ve devrimci Etiyopya'nın politikasına karşın yoğun bir karşı saldırı içindedir. Ama şunu bilsin ki, Yemen halkı ve böğle halkları, emperyalist komplolara karşı koyacak güçtedir. Ayrıca başta Sovyetler Birliği olmak üzere, dünya barış güçleri de bizimle birliktedir.»

AFGANİSTAN'DAKİ PLANLAR İŞE YARAMADI

İran'daki konumlarını yitiren emperyalizm, bölgedeki diğer gericilerle, maocu Pekin yönetimi ve yobaz-gerici Pakistan diktatörü ile işbirliği içinde Afganistan'da gerici darbeyi denedi. Demokratik bir devrim gerçekleştiren ülke halkı, hızlı dönüşümler başlatmış, bu da büyük toprak sahiplerini feodal beyleri huzursuz kılmıştı. Kimi soluğu Pakistan'da almış, kimisi de maocular dan destek istemişti. CIA'nın mezhep, dil ve ırk ayrılıklarından yararlanma deneyleriyle bütünleşen gerici etkinlikler, Mısır'ın ayaklanmacılara para vermesi, Çin'in gerici ayaklanmacıları çeşitli silâhlarla donatması ve Pakistan - Afganistan arasında bir askeri malzeme taşıma yolu açması ile yepyeni bir aşamaya vardırılmıştı. Herat'da kurulan maocu örgütler, bölge halkını ayaklanmaya çağırdılar. Feodal ağaların, toprak beylerinin ayaklanması Afganistan halkı ve yönetimi tarafından bastırıldı.

BUTTO İDAM EDİLDİ

Afganistan'a el uzatan burada gerici ayaklanmayı körükleyen gerici Pakistan yönetimi, bu arada ülkenin burjuva - demokrat lideri Zülfikar Ali Butto'yu astırdı. Pakistan'ın yetiştirdiği seçkin politikacılardan biri olan Butto idam edilirken, Pakistan Komünist Partisi bir açıklama yapıyor ve Merkez Komitesi üyesi Jam Sagi'nin de akibetinin belli olmadığını duyuruyordu.

İRAN'DA TUDEH GERİCİLİĞE KARŞI ORTAK CEPHE ÇAĞRISI YAPTI

İRAN Komünist Partisi TUDEH'in Merkez Komitesi, geçtiğimiz günlerde, yeni bir durum değerlendirmesi için toplandı. Devrimin ilk adımını, özellikle Şah'a karşı yürütülen savaşımın sonuçlarını «olumlu ve başarılı» bulan TUDEH Genel Sekreteri Nurettin Kianuri, Humanité muhabirine Paris'te verdiği demeçte şöyle diyor:

«Gerici güçlerin sindiklerini sanmamak gerek. 8 bin SAVAK'çının yeraltına çekildiğini ve örgütlendiğini biliyoruz. Yine Şah'a bağlı bazı subay gruplarının gizlilik içinde birtakım gerici gelişmeler peşinde olduklarını da biliyoruz. ABD ve Batı Avrupa gizli servisleri de kendilerine düşen rolü oynuyorlar. İran devrimini tehdit eden bu tehlike ve diğer teh-

- İki Yemen birleşiyor
- Afganistan'daki planlar işe yaramadı
- Butto idam edildi
- İran'da TUDEH gericiliğe karşı ortak cephe çağrısı yaptı

likelere karşı komünistler tüm devrimci ve demokratik güçler arasında yabancı askeri üslerin kaldırılması, emperyalizmin politik ve ekonomik gücünün ve tüm gericilik kalıntılarının yenilmesi için bir birleşik halk cephesi öneriyorlar. Bu cephe kimlerle kurulacak? Humeyninin solundan TUDEH'e kadar tüm güçlerle.

Dinçi akım içinde kabaca üç eğilimden söz edilebilir: 1- «El Halk» mücahitlerinin temsil ettiği en demokratik ve savaşkan eğilim; 2- Halkın istemlerine duyarlı olan ancak çağdaş dünyaya açılamayan merkezci Humeyni eğilimi; 3- Şah rejimini anayasal monarşiye dönüştürmek isteyen gerici bir eğilim. Bu üç ana eğilime laik kanatlarla dinci kanatlar arasındaki ayrılığı, Ulusal Cephe içindeki müslümanlarla sol entellektüeller arasındaki ayrılığı da eklemek gerek. Ve nihayet asıl önemli olan ayrılıktan, halk sınıflarıyla burjuvazi arasındaki ayrılıktan söz etmeden geçmeyelim. Burjuvazi de kendi içinde uluslararası tekellere bağlı olanlarla çıkarları daha ulusal olanlar arasında bölünmüştür. Gerek İran'da gerekse yurt dışında, bazılarının devrimi kendi çıkarlarının gerektirdiği yerde durdurmak istedikleri bir gerçektir. Bu oyunları bozacak tek güç tüm ilerleme güçlerinin birliğidir.

İran'da durumun dengeye kavuştuğu söylenemez. Uzun ve acılı bir gizlilik döneminden çıkan TUDEH, güçlerini bu koşullar altında örgütlemek zorundadır. Gazetemiz «MARDOM» halen Tahran'da legal biçimde çıkıyor. İşçiler Şah'ın kuklalarını sözde sendikalardan uzaklaştırdıktan sonra gerçek işçi örgütlenmeleri kurmaya başladılar.

Yine de TUDEH'in geçmiş prestijine rağmen komünistlerin, Partilerini örgütlemek ve etkinliklerini artırmak için çetin savaş vermek zorunda olduğunu bilmek zorundayız. Karşımızda kırsal kesimden henüz kopmuş, köylülüğe daha yakın genç bir işçi sınıfı var. Öte yandan Şah rejimi sırasında üzerlerindeki tüm baskılara rağmen muhalefetteki dinci liderler emekçi yığınlarla gerçek bir ilişki sürdürebilmiş tek güç durumundaydılar. Bu durum hareketin dinci niteliğini açıklıyor.»


Tahran'da Mısır büyükelçiliği damında Filistinliler savaş andı içiyor.

ÜÇ PARTİ, ÜÇ KONGRE

İtalyan Komünist Partisi, Belçika Komünist Partisi ve Kongo Emek Partisi kongreleri geçtiğimiz haftalarda sona erdi. Bu kongreler, dünya komünist ve işçi sınıfı hareketinin gelişmesi, güçlenmesi açısından önemli dönemeçlerdi.

İTALYAN KOMÜNİST PARTİSİ'nin 15. KONGRESİ

İtalyan Komünist Partisinin Roma'da toplanan 15. Kongresine sunulan raporda, Genel Sekreter **Enrico Berlinguer**, İKP'nin barış ve demokrasi yolunda yılmadan savaşımını sürdüreceğini belirttikten sonra, **Partisinin leninizm konusunda karşıt görüşlere, tartışmalara izin vermeyeceğini açıkladı. Sovyetler Birliği'nin barışı korumak, uluslararası güvenliği sağlamak yolunda attığı adımların partisi tarafından desteklendiğini bildirdi.** Çin'in Vietnam'a saldırısını kıyan Berlinguer, Pol-Pot rejiminin yıkılmasıyla Kamboçya halkının kendi yazgısını kendisinin belirlemesi olanağının doğduğunu belirtti.

Ulusal Konsey üyesi **Giorgio Amendela** İKP'nin bunalıma karşı ülkedeki tüm ilerici güçlerin birliğini sağlamak yolunda adımlar atmasını, bu yolda varolan girişimlerini de yoğunlaştırmasını istedi.

İKP Kongresi'nde başkanlığa yeniden **Luigi Longo**, Genel Sekreterliğe de **Enrico Berlinguer** seçildi.

BELÇİKA KOMÜNİST PARTİSİ'nin 23. KONGRESİ

Belçika'nın başkenti Brüksel'de 23. Kongre çalışmalarını tamamlayan Belçika Komünist Partisi, tekellerin politikasına ve egemen sınıfların NATO'cu girişimlerine karşı bir program taslağını onayladı. Belçika'daki tüm ilerici güçlerin eylem birliğine çağrıldığı programda, sosyalist ülkelerle ilişkilerin, ulusal kurtuluş savaşlarıyla dayanışmanın da güçlendirilmesi öngörülüyor.

Belçika KP 23. Kongresinde, başkanlığa yeniden **Louis Van Geyt**, başkan yardımcılıklarına da **Claude Renard** ile **Jef Turf** seçildiler.

KONGO EMEK PARTİSİ OLAĞANÜSTÜ KONGRESİ

Kongo Halk Cumhuriyeti başkenti Brazavilde toplanan Kongo Emek Partisi Olağanüstü Kongresinde yeni parti tüzüğü onaylandı, yeni bir Anayasa tasarısının hazırlanması kararlaştırıldı ve Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülkelerle ilişkilerin geliştirilmesi öngörüldü.

Ülke yaşamına yeni bir yön verecek olan Kongo Emek Partisi Olağanüstü Kongresinde onaylanan yeni tüzüğe göre, **partinin işçi sınıfının öncü örgütü olduğu** tanımı getirildi, partinin marksçı-leninci ilkeleri benimsediği belirtildi.

Kongrede, Devlet Başkanı ve Bakanlar Konseyi Başkanı Albay **Denis Sassou-Nguesso** oybirliği ile Kongo Emek Partisi Merkez Komitesi başkanlığına seçildi. MP



Çin'de tutuklama kampanyası başladı

Vietnam halkından unutamayacağı bir ders alan maocu Pekin yönetimi, Çin'in yönetim biçimine, Vietnam'a karşı başlatılan savaşa karşı ülkenin dört bir yanından yükselen sesleri kısmak amacıyla, yoğun bir tutuklama kampanyası başlattı. Bu arada Pekin'li liderler arasındaki çatışmaların da kızıştığı, Teng Hsiao Ping ekibiyle, Hua Kuo Feng ekibi arasındaki çekişmelerin de yeni boyutlara vardığı haber veriliyor.

Solomon Mahlangu idam edildi



Güney Afrika'daki ırkçı Botha rejimi, 6 Nisan 1979'da 22 yaşındaki özgürlük savaşçısı Solomon Mahlangu'yu idam etti. Solomon Mahlangu'nun suçu, halkının özgürlüğünü istemek ve bu yolda verilen savaşıma aktif olarak katılmaktı. 14 Haziran 1978'de ölüme mahkum edilen Solomon Mahlangu, 10 Ekim 1956'da Soweto'da doğmuştu. Irkçı uygulamalara karşı çıkan Mahlangu, Afrika Ulusal Kongresi üyesi idi. Güney Afrikalı öğrenci Steve Biko'dan sonra Mahlangu'nun ölümü ile birlikte, Güney Afrika zindanlarında can veren özgürlük savaşçılarının sayısı son üç yıl içinde 337'yi buluyor.

Maoculuğa karşı savaşımın yöntemleri tartışıldı

Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi ile SBKP Merkez Komitesi Toplum Bilimleri Akademisi tarafından 27-29 Mart tarihlerinde düzenlenen bilimsel danışma toplantısında, maoculuğun tarihi çarpıtması ele alındı ve buna karşı verilen savaşımın yöntemleri tartışıldı.

Maoculuğun sosyalizmi ve sosyalist düzeni karalama kampanyasının derinlemesine ele alındığı danışma toplantısına, Sovyetler Birliği, Vietnam, Bulgaristan, Macaristan, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Moğolistan, Polonya ve Çekoslovakya'dan bilim adamları katıldılar.

134 yıl hapis yatan 7 TUDEH üyesinin açıklaması

İran'da toplam 134 yıl hapis yatan 7 TUDEH üyesi, düzenledikleri basın toplantısında, Şah rejimi tarafından idam edilen yoldaşları Muhtari'nin son sözlerini kamuoyuna duyurdular. Abbas Haydari (subay, 25 yıl), Ali Khavari (TUDEH, MK üyesi, 15 yıl) Rıza Şaltuki (subay, 25 yıl) Muhammed Ali Aumi (subay, 25 yıl), Arsef Rasmdideh (işçi, 12 yıl), Muhammed Amini (işçi, 7 yıl), Abutarap Bagherzadeh (subay, 25 yıl) yaptıkları açıklamada, yoldaşları Muhtari'nin son sözlerini şöyle özetlediler: «Partime! Üyelik andımı hiçbir zaman bu cellatların kof vaadlerine peşkeş çekmeyeceğim. Acı, üzüntü, hapis ve işkence yalnızca Senin kalbimdeki ışığını güçlendirecektir!»

«On Derste Cinayet» veya terörizmin ardındaki CIA

New Times dergisinde «Cinayet için Elkitabı» başlıklı bir yazı yayınlandı. Yazı, CİA'nın neo-faşist veya sözde «sol» terörist grupların içine nasıl, hangi yöntem ve amaçlarla sızdığını belgeleriyle açıklıyor. Örnekler ve olaylar terörizmin ileri boyutlara vardığı İtalya'dan alınmış. Ancak ülkemizdeki olaylar ve faşist tırmanışla büyük bir benzerlik gösteriyor. Faşist terörcülerin olduğu kadar bir kısım sözde sol provokasyon gruplarının ardındaki veya içindeki «karanlık güçler» aydınlığa çıkıyor. Yazıyı aynen yayınlıyoruz.

TERÖRİSTLERİ ve onların ardındakileri teşhir eden yeni veri ve belgeler İtalyan basınında sürekli olarak yayınlanıyor. Moro olayının soruşturması da sürüyor. Milano'da çıkan Europeo adlı haftalık bir dergide, sonsasyonel bir belge yayınlandı. «FM 30 - 31» numaralı «çok gizli» ibareli bu belge, bir spekülasyon ve yorum sağanağı yarattı. FM harfleri **Field Manuel** (Alan Elkitabı)nın kısaltılmış şekliydi; 30 sayısı ABD silahlı kuvvetleri gizli servislerini ima ediyordu; 31 sayısı ise «dost ülkelerde durumun komünistlerin lehine köklü bir değişme göstermesi tehlikesi» karşısında yapılacak **«stabilizasyon operasyonları»**nın şifre numarasıydı.

«Dost ülkeler», toprakları üzerinde ABD üsleri ve birlikleri bulunan NATO üyesi ülkelerdir. Europeo dergisi, İtalya'da NATO komutanlığının denetimi altında 58 askeri kuruluş bulunduğunu hatırlatmaktadır.

«Stabilizasyon» (denge sağlama) eylemleri daha doğrusu, Europeo dergisinin de belirttiği gibi «destabilizasyon» (dengeyi bozma) eylemleri - karışıklık çıkarmaktan politik cinayetlere kadar uzanmaktadır. Yayınlanan gizli belgeyi sansosyonel kılan sadece İtalyan gericiliğinin toplumsal gerginliği artırmak için kullandığı yöntemlerin tümünü hemen hemen eksiksiz olarak sıralaması değildir. Belge, gerginliğin kimler tarafından yaratılacağını özellikle de «sol» terörist örgütler içine sızdırılmış ajanların adlarını açıkça belirterek vermektedir.

ABD gizli servisleri, özellikle CIA, «sol» terörist grupların yanısıra illegal neo-faşist grupları da kulanmaktadır. Bu gibi operasyonların gizli yürütülmesine rağmen, İtalyan basını son yıllarda bu karanlık ve gizli faaliyetin üzerindeki örtüyü kısmen kaldıran belgeler yayınlamıştır.

CİA'nın illegal neo-faşist gruplara sızması, esas olarak iki kanaldan yürütülmektedir. Birinci kanal İtalyan istihbarat servisidir; ve bu durum özellikle servisin başında General Giovanni De Lorenzo'nun ve General Vito Miceli'nin bulunduğu sıralarda kullanılmıştır. Roma'da yayınlanan L'Espresso'nun belirttiği gibi, bu iki generalin SIFAR'ın (İtalyan İstihbarat Örgütü) başında bulunduğu dönemde (1960'ların başlarından 1970'lerin ortalarına kadar), yabancı istihbarat servislerinden emir alarak destabilizasyon ve antikomünist savaş strateji izleyen SIFAR (daha sonra SID adını almıştır) bütün yıkıcı gruplarla ilişki kurmuş ve bütün «karanlık entrika»lara karışmıştır.

Sızma için kullanılan ikinci kanal, sağ terörist grupların içine adam sokmak veya bu grupların liderlerini kazanmak yoluyla uygulanan doğrudan sızmadır. İşte bazı örnekler:

Savaş sonrası dönemin en korkunç faşist provakasyonlarından birisi, 12 Aralık 1969'da Milano'da yer aldı. Milano Tarım Bankası'nda patlayan bir bomba 16 kişinin ölümüne 100 kadar kişinin yaralanmasına yol açtı. Polis, «Milli Öncü» adlı neo-faşist örgütün başkanı Stefano Della Chiaie'nin olaya karıştığını tesbit etti. Ama Chiaie, SID'in sağladığı bir sahte pasaportla 1970 Temmuz'unda İtalya'dan kaçtı.

Panaroma dergisinin yazdığı gibi, CIA, Peter Gridges aracılığıyla 1968'de Chiaie (Sniveller takma ismini kullanıyordu) ile temas kurmuştu. Bridges o zamanlar ABD elçiliğinde ikinci sekreter olarak çalışıyordu ve gizli neo-faşist toplantılara katılıyordu. Bu toplantılardan birisinde, 1969'da yıkıcı eylemlere girişilmesi kararı alınmıştı. Sniveller bir süre Amerika'da yaşadı ve Amerikan vatandaşlığına geçti. Daha sonra da İspanya'ya gitti.

Kara Prens takma adını kullanan Junio Valerio Borghese'nin liderliğini yaptığı neo-faşist Milli Cephe, 1970 Aralık'ında, sonuçsuz kalan bir darbe girişiminde bulundu. «Kutsal Meryem Gecesi» diye bilinen ve SID'in daha önceden haberdar edildiği bu operasyonda Chiaie ve onun adamları da yer almışlardı. Milli Cephe liderinin yardımcılarından birinin daha sonra açıkladığı gibi, bu darbe CIA tarafından kendi ajanları aracılığıyla hazırlanmıştı. Bu ajanlardan bir tanesi, Vitro Selenia şirketi mühendislerinden Edward Fendwich idi. (CIA'nın Ortadoğu'daki temsilcilerinden biri olan Scicluna'nın bu şirketin adı altında faaliyet gösterdiği bildirilmiştir). Borghese, 7 Aralık gecesi, ABD altıncı filosu'na, komplocuların yardımına gelmesi için işaret verecekti ve herşey yolunda gidecekti.

L'Espresso, Borghese'nin CIA ile de temasları olduğunu, özellikle CIA karşı-istihbarat bölümü başkanı James Anglefon ile ilişki içinde olduğunu yazmıştır. Savaş sırasında Stratejik Servisler Bürosu'nda çalışmakta olan Angleton, (bu Büro CIA'dan önceki istihbarat örgütüdür), o zamanlar «Kara Prens»i gerillalardan kurtarmıştı. 1970'de, başarısız darbe girişimden yalnızca birkaç hafta önce Roma'ya gelmiş ve komplonun başarısızlığa uğramasından hemen sonra Amerika'ya dönmüştür.

CIA ve SID tarafından İtalyan silahlı kuvvetleri içinde kurulan bir sağ grup da 1973 Mart'ında yeni bir komplo hazırladı. Darbecilerin Vicentinoda yaptıkları gizli toplantıya CIA Generali Johnson da katılmış ve Washington'un desteği hakkında söz vermişti. Europeo'nun yazdığına göre Johnson, darbecilerin, İtalya'ya daha önceden gönderilmiş Amerikan ajanları tarafından ve Mart ile Pantelleria adaları arasında seyreden iki savaş gemisi tarafından da desteklenebileceğini söylemişti. Ama komplocuların şefleri arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle komplodan bir sonuç çıkmadı.

Mayıs 1974.te Brescia'da yapılan antifaşist gösteride patlayan güçlü bir bomba sekiz kişiyi öldürmüş 90 kişiyi de yaralamıştı. Bu provakasyon, kendini «Devrimci Silahlı Hareket» diye tanıtmaya kalkan neo-faşist bir grup tarafından tezgahlanmıştı. Bu örgütün lideri Carlo Fumagalli 1944'te ABD istihbarat servisine alınmıştı. 1970'de Fumagalli ile temasları, CIA ajanı Phil Scott sürdürüyordu.

Milano ve Roma'da 1969'da yer alan bomba patlamalarına karışmış olan kişilerin yargılanmasına Ocak ayında Catanzaro'da yeniden başlandı. İtalya'daki yıkıcı faaliyetleri finanse eden, yöneten ve yürüten örgütlerin hemen hepsiyle uzun yıllar boyunca ilişki içinde bulunmuş olan Guido Giannettini, bu yargılamanın baş sanıklarından biridir. Bu örgütler arasında CIA ve SID, Federal Alman gizli servisi, BND, sağcıların «Siyah Enternasyonal» adı altında kurduğu illegal organ, mafya ve neo-faşist gruplar bulunmaktadır.

Guido Giannettini, yıkıcı operasyonlarda en aktif kişilerden biriydi. CIA onunla ilk teması 1961 Kasımında kurmuştu; Giannettini, bu tarihte, Annapolis Deniz Akademisi'ne (ABD) Avrupa'daki askeri darbe olanakları ve teknikleri» konulu bir dizi konferans vermek üzere davet edilmişti. Dizi konferansa CIA'nın üst görevlileri (özellikle Joyn Chressman), Pentagon'un ve Beyaz Saray'ın önde gelen kişileri katılmıştı.

Guido Giannettini, Fransız OAS'tan (Gizli Ordu Örgütü) ve «Siyah Enternasyonal»den bir çok fikir almıştı. Daha sonra da bu fikirleri, şimdi neo-faşist partiden parlamento üyesi çıkan Pino Rauti ile birlikte, «devrimci savaş» adı altındaki bir programa döktü. Bu programın temel noktaları, Mayıs 1965'te Roma'daki Parco dei Principi otelinde yapılan bir toplantıda belirlendi ve bu toplantıya İtalyan gericiliğinin önde gelen temsilcileri de katıldılar. Giovanni De Lorenzo, CIA ve o zamanlar İtalyan silahlı kuvvetleri kurmay başkanı olan Aloja, bu gizli toplantının çalışmalarına özel bir ilgi gösterdiler. Giannettinni'nin sunduğu rapor Aloja'yı o kadar etkiledi ki bu raporun Modena Askeri Akademisi özel ders listesine katılmasını ve yazarının da istihbarat servisine alınmasını emretti.

Bu program yalnızca subaylara öğretilmekle yetinilmedi. Bu rapor, neo-faşistlerin strateji ve taktikleri için ve özel kamplarda askeri eğitimden geçirilen kişiler için, 1960'ın sonları ve 1970'in başlarında bir elkitabı haline geldi. Il Tempo dergisi bir SID albayı tarafından yönetilen ve Sardunya adasında Alghero yakınlarında bulunan böyle bir kamp hakkında haber yayınladı. Dergi, üssün kurulmasına ABD uzmanlarının yardım ettiğini yazıyordu.

Bu programın, FM 30-31 memorandumu ile bazı ortak yanlarının olduğunu belirtmek gerek. Örneğin, bu program da, «sol» grupların şiddet eylemlerine itilmesi için bu grupların içine sızma gerekliliğine işaret etmektedir. Bundan amaç ,sağcılara, bir darbe yapıp «güçlü bir rejim» kurmaları için gerekçe hazırlamaktır.

FM 30 - 31, 1970 Ocak tarihlidir. O zamandan bu yana bu memoranduma bazı değişiklikler eklenmiştir. Ama yine de ilk baskı tarihi çok şey anlatmaktadır. 1968 ve 1969'un fırtınalı olaylarından sonra Batı Avrupa'daki «sol» hareket güçsüzleşmiş ve bir çok Troçkist, Maocu grup ve anarşist eğilim yeraltına geçerek şiddeti ana savaşım yöntemi durumuna getirmişti. ABD gizli servisleri, aşırı sol grupların içine sızmak için bu durumu çok elverişli bulmuşlardı. «Operasyon Kaos» bütünlüğünde bu grupların içine bir çok ajanını sokmuştur; buna ünlü **«Kızıl Tugaylar»** da dahildir.

Bir zamanların Fransiskan rahibi Silvano Girotto'nun öyküsünü buna örnek gösterebiliriz. Bu kişi, bir Latin Amerika ülkesindeki gerilla hareketine sızarak uzun süre boyunca CIA'ya ihbarlarda bulunmuştu. Bolivyalı gerilla lideri Jaime Paz Zamora'nın Ocak 1972'de La Paz'da yakalanması bu kişinin sağladığı haberler sayesinde mümkün olmuştu. Aynı kişi, Şili'de Pinochet rejimine de benzer hizmetlerde bulundu.

CIA, Kasım 1973'te Girotto'yu İtalya'ya gönderdi. Girotto, orada «Kızıl Tugaylar» liderlerinin güvenini kazandı. Hatta bu liderlerden birisi, Renato Curcio, bu provakatörden, «Kızıl Tugaylar» içindeki polis ihbarcılarını ortaya çıkaracak bir grubun başına geçmesini istemişti(!) Ama, Fransiskan rahibinin «Kızıl Tugaylar»la «işbirliği» çok sürmedi. Eylül 1974'de Curcio, Cirotto ile görürşürken tuzağa düştü ve «rahip» İtalya'dan kaçmak zorunda kaldı.

Bir başka örnek de, silahlı çeteler kurmak suçundan Polonya'da tutuklanan ABD vatandaşı Ronald Stark'tır. «Kızıl Tugaylar»la ilişki kurmuş olan Stark'ın ABD istihbarat servisi için çalışmakta olduğu ortaya çıktı.

Bunlar, ABD gizli servislerinin kullandığı çirkin yöntemleri açığa çıkarmakta ve İtalya'da son birkaç yıldır yeralan birçok yıkıcı eyleme ve politik cinayete daha çok ışık tutmaktadır.

3. BALKAN FİLM ŞENLİĞİ YAPILIYOR

1970 öncesinde Bulgaristan ve Romanya'da iki kez gerçekleştirilen ancak sıra Türkiye'ye geldiği halde sermayenin sinema alanındaki uzantıları tarafından engellenen Balkan Film Şenliği sonunda 14-21 Nisan 1979 tarihleri arasında İstanbul'da yapılıyor. Balkan Ülkeleri arasında kültürel ilişkileri pekiştirmek amacıyla UNESCO tarafından düzenlenen Balkan Film Şenliği hem sinema sanatı, hem de Balkan Ülkeleri halklarının ilişkileri yönünden özel bir önem taşıyor. 1970 yılında UNESCO Türkiye Milli Komisyonu temsilcileri Şenliği Türkiye'de gerçekleştirmeyi önermişler bu öneri öbür Balkan Ülkeleri tarafından da kabul edilmişti.

Ancak Sıkıyönetim öncesi Demirel iktidarının Turizm ve Tanıtma Bakanlığı yetkilileri böyle bir şenliği «yararlı» görmediklerinden şenlik flamasını ve dökümanlarını Türk Sinematek Derneğine göndermişler, böylece bir «belâ»dan kurtulduklarını düşünmüşlerdi. Demirel iktidarının bu tavrı Balkan Ülkelerinin kültür ilişkileri alanında bir skandal olarak halâ hatırlanmaktadır.

SONRAKİ GELİŞMELER ve ÜMİT UTKU OLAYI

1974 yılında kısa Ecevit iktidarı döneminde bu tasarı yeniden canlandırılmış bu kez Selçuk Bakkalbaşı'nın çabaları ve Turizm Bakanlığı bütçesine 1 milyon liralık bir tahsisat konmuştu. UNESCO Türk Milli Komisyonu bünyesinde oluşturulan ve başkanlığını iki yıl önce ölen sinema yazarı Semih Tuğrul'un yaptığı komiteye çeşitli kurumların temsilcileri katılmıştı. Bu temsilciler arasında her sinema olayını kişisel çıkarları için kullanmakta usta bir sağcı yapımcı da yer almaktaydı. Ümit Utku. Daha ilk toplantıda şenliği kendi çıkarlarına alet etmek için manevralar çevirmeye başlayan Ümit Utku ve bir iki arkadaşı azınlıkta kaldıklarını farkedince pusuya yattılar. Komitenin başarıyla süren çalışmaları Ecevit hükümetinin düşmesine rağmen devam etti. Ancak bu kez AP'li İsmet Sezgin'in kardeşi olan ve I. MC hükümeti tarafından Turizm Bakanlığı Müsteşarlığına getirilen Mukadder Sezgin cancığer dostu Ümit Utku'yla elele vererek Bakanlık bütçesinden şenlik tahsisatını kaldırttı. Mukadder Sezgin daha sonra şenliğin bu sınırlı tahsisatına milyonlar ekleyerek Ümit Utku'nun Sheraton Otelinde düzenleyeceği İstanbul Film Festivali rezaleti'nde harcanmasında ön ayak olacaktı. Tahsisatın kaldırılması üzerine bakanlıklara ağır eleştirilerle dolu bir mektup yazan Semih Tuğrul, UNESCO'ya da Şenliğin bu koşullarda düzenlenemeyeceğini bildirdi. Balkan Ülkelerinin bir bölümünün Sosyalist yönetiminden huzursuzluk duyan Demirel iktidarı böylece İkinci Uluslararası Kültür Skandalı'nı yaratmaktan çekinmemişti.

ŞENLİK'TE SON GELİŞMELER

II. MC. yönetiminin dağılışından sonra Balkan Şenliği girişimleri yeniden başlatıldı. UNESCO Milli Komisyonu adına Haldun Taner'in girişimiyle yeni bir komite kuruldu ve başkanlığına Mahmut Tali Öngeren getirildi.

Ümit Utku'nun ve boyalı basının karşı çıkmalarına rağmen Şenlik gerçekleşti. Şenlik yönetmeliğine göre Balkan Film Şenliği'nin amacı Balkan Ülkeleri arasında barış, dostluk ve dayanışmayı güçlendirmek, sinema adamları arasında kültürel alışverişi sağlamaktır. Bu amaçla düzenlenen ve 14-21 Nisan 1979 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleşen Şenliğe 60'dan fazla yabancı konuk katılıyor.

Yönetmeliğe göre her ülke şenliğe resmi gösteri dizisinde birer, enformasyon dizisinde üçer, film bölümünde ise istediği kadar filmle katılıyor.

Yarışmalı olmayan şenlikte komitece kararlaştırılan özel bir kısa film yarışması yer alıyor. Eski komite başkanı Semih Tuğrul'un adına düzenlenen bu kısa film yarışmasına her ülkeden kısa filmler katılıyor.

ŞENLİK'TEKİ ETKİNLİKLER ve KATILAN ÜLKELER

Şenlik süresince «Genç Kuşakların Sinema Yaratıcısı ve Seyircisi Olarak Eğitimi» konulu bir sempozyum yapılacak; gösteriler, sergi ve konferanslarla tamamlanarak bir bütün oluşturulacak.

Şenliğe tüm balkan ülkeleri katılıyor: Bulgaristan, Yunanistan, Yugoslavya, Arnavutluk, Romanya ve Türkiye. Sosyalist Balkan ülkeleri sinemacıları ile Türkiyeli meslekdaşlarının şenlik süresince kuracakları kültürel ilişkilerin ülkemiz sinemasına yeni perspektifler getireceğinden kuşku yok.

Şenlik aynı zamanda Eylül ayında Varna'da imzalanan Türkiye - Bulgaristan Sinema Protokolünün ilk uygulaması olarak da bir sınav niteliği taşıyor. Bu sınavdan başarıyla çıkılması Sosyalist Balkan Ülkeleri ile kültürel ilişkilerimizin gelişmesinde önemli bir adım olacak.

Sabahattin Ali'yi anıyoruz

1 Nisan, ünlü yazarımız Sabahattin Ali'nin ölüm yıldönümü. 1 Nisan 1948 yılında devletin resmi ve gizli istihbarat örgütünce düzenlendiği artık su götürmeyen bir cinayete kurban giden Sabahattin Ali, ulusal edebiyata büyük katkısının yanısıra ilerici yazarlarımızın en büyük ve en değerlilerinden biridir. Öykü ve romanlarında halkımızın yaşamını, davranışlarını ve haklılığını büyük bir ustalıkla anlattı. Öldürülmesi de bundandır. Tek parti döneminin son yıllarında iyiden iyiye azıtan gericilik ve soğuk savaşın saldırılarının başladığı yıllarda Sabahattin Ali bir komplo ile öldürüldü.

Ancak gizli ölüm çetelerinin öldürttüğü Sabahattin Ali'nin edebiyatımızdaki ve demokrasi savaşımındaki saygınlığı yok edilemedi.O bugün de, üstelik saygınlığını daha da artırarak yaşıyor. Onu yok ederek, savaşımını yok edebileceğini sanan burjuvazi ise doğumunun 62. yıldönümünde TRT ekranlarında onu, hem de ilerici yazarlarımızın diliyle anmak zorunda kaldı. Ölümünün üstünden 31 yıl geçmesine rağmen Sabahattin Ali'nin sanatçı ve demokrasi savaşçısı olarak gücünün, burjuvazi tarafından da sökesöke tanınmasıdır bu. Aynı zamanda Türkiye demokrasi güçlerinin çetin demokrasi savaşımlarının da sonucudur.

Gazeteci Yazar Kemal Bayram Çukurkavaklı'nın gerçek bir emek ürünü olan ve Sabahattin Ali'nin ölümün üstündeki suskunluk duvarını büyük ölçüde yıkan «Sabahattin Ali Dosyası» adlı kitabında kanıtladığı gibi Sabahattin Ali'nin katili Türkiye egemen güçleridir, bugünün kontrgerillacılarıdır, faşistlerdir. Özgür düşünceyi ölümlerle yok edebileceğini sanan ve tarihin her anında yanılanlardır yani. Sabahattin Ali bunun bir kanıtı ve kanıtlarından sadece biri...

Devlet Tiyatrosu sahnelerinde iki Sovyet yazarı

Ergin Orbey'in Genel Müdürlüğe getirilmesinden sonra, alışılagelmiş «tutucu» havasından sıyrılıp, etkin birer sanat ve kültür kurumu olma niteliğine hızla yürüyen Devlet Tiyatrosunda iki Sovyet yazarının oyunları sahneleniyor. Biri Lunaçarski'nin «Özgürlüğüne Kavuşturulan Donkişot» adlı oyunu. Öteki ise Arbuzov'un yaşam sevincini destansı bir anlatımla sergilediği «Söz Veriyorum» adlı oyunu.

Lunaçarski'nin «Özgürlüğüne Kavuşturulan Donkişot»u burjuva bireyciliğini eleştiriyor. Burjuva idealizminin özgürlük, ahlak, iyilik gibi kavramları sınıfsal özünden soyutlanarak kavramaya çalışmasındaki tutarsızlıklar Lunaçarski'nin acıması, gerçekçiliği ile didik didik ediliyor.

Kalabalık bir oyuncu topluluğunun rol aldığı oyunu Aziz Çalışlar duru bir Türkçe ile çevirmiş, Ali Taygun'un sahneye koyuşu ise yalın ve övgüye değer.

Lunaçarski, 1917 devriminden sonra kurulan ilk devrim hükümetinde Kültür Komiseri (Bakanı) olarak görev aldı. Devrim öncesinde de Lenin'le sıkı yoldaşlık ilişkileri olan Lunaçarski devrimci bir sanat hareketinin örgütlenmesinde genç Sovyet Devletinin en yetkili kılavuzlarından biri oldu. Daha sonraları «proletcult» adı altında yaygınlaştırılmak istenen yalınkat bir sanat anlayışının ilk belirtilerine karşı savaşım veren Lunaçarski, sanatın yapay olarak yaratılamayacağını, geçmişin gelenekleri yok sayarak değil, aşarak devrimci bir sanat hareketinin doğabileceğini savundu.

1917 Büyük Ekim Devrimi'nin önder kadrosunda yer almış Lunaçarski gibi bir devrimcinin oyununun Devlet Tiyatrosunda sergilenmesi ilerici sanat hareketi açısından bir kazanım olduğu kadar, ülkemizde antikomünizm putlarının nasıl birer birer yıkıldığını kanıtlayan bir demokratik kazanım olarak da ilgi çekiyor ve önem taşıyor.

SÖZ VERİYORUM

Devlet Tiyatrosunun yüzünü ağartan oyunlardan biri de Arbuzov'un. Arbuzov çağdaş Sovyet Oyun yazarları arasında uluslararası bir üne sahip. Oyunları sosyalist ülkelerin yanısıra İngiltere'de, ABD'de ve İtalya'da da sahnelendi.

Uzak Yol, Gündoğumunda Bir Kent, Avrupa arihi, İrkutsk Öyküsü, Bizi Orada Bekliyorlar, Saat Onikl, Acımasız Bir Oyun gibi tanınmış yapıtları olan Arbuzov'un Söz Veriyorum adlı oyununda Işık Yenersu övgüye değer bir oyun çıkarıyor.

Oyun Leningrad savunması sırasında, genç Sovyet insanlarının yaşama bağlılık - larını ve faşist saldırganlara karşı onurlu bir savaş verirken, açlığın kol gezdiği Leningrad'da «yaşamanın bir görev» olduğu bilinciyle savaşımlarını çarpıcı bir şekilde anlatıyor. Arbuzov'un oyunu da tıpkı Lunaçarski'nin oyununda olduğu gibi hem sanatsal hem demokratik bir kazanıma işaret ediyor.

Diyarbakır'da polis maoculara güveniyor

DİYARBAKIR, (ÖZEL) — Sıkıyönetim 13 ilde sürerken, sıkıyönetim dışında kala Diyarbakır'da polisin baskısı sıkıyönetimi aratmıyor.

Geçtiğimiz günlerde Diyarbakır'da **SAVAŞ YOLU** satan gençlere polis saldırdı. Hedef gözeterek ateş açtı. Gazeteleri yırttı. Çok sayıda genci gözaltına aldı. Polisler gözaltına alınan ilerici gençlere tekme tokat giriştiler. Tehdit ettiler. **«Sizi tek tek maoculara vurduracağız»** dediler.

Gerici-faşist güçler gençliğin İGD saflarında örgütlenmesini kırmaya çabalıyor: İlerici gençler bu yörede hızla örgütleniyorlar. Yeni yeni şube ve temsilcilikler açılıyor. **Batman'da** düzenlenen miting ve geceler, **Cüngüş ve Hazra** temsilciliklerinin görkemli birer törenle açılması gerici ve faşist güçleri telaşlandırıyor. Polisin Savaş Yolu satan gençlere saldırısı, Lice'de 31 Mart'ta binlerce köylünün, emekçinin, gencin, kadının faşist tırmanışı ve ulusal baskıyı protesto mitingine hazırlandığı gün oluyor.

Bu saldırı maoculuk denilen uluslararası gericiliğin ülkemizde de egemen güçlerle kolkola yürüdüğünü bir kez daha somutluyor.

ANTİMAOİST BİRLİK

Maocuların gerici yüzü hergün biraz daha ortaya çıkarken antifaşist güçler içinden yalıtlanmaları da hızlanıyor. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü'nde maocuların giriştiği son saldırı üzerine tüm demokratik kuruluşlar aralarında maoculuğa ve maoculara karşı bir birlik oluşturdu. İGD, DDKD, GEB, DHKD, Genç-Öncü, ve SGB'nin başını çektiği bu birlik, tüm okullarda, yurtlarda, işyerlerinde örgütleniyor.

Antifaşist, antiemperyalist ve antişovenist tüm güçlerin bu birliği maoculara bel bağlayan gerici faşist ve egemen güçleri rahatsız ediyor. 24 demokratik örgütün altına imzasını attığı ve maocula - ra karşı birlikte hareket edileceğini açıklayan bildiriye izin verilmiyor...



Lâstik-İş Sendikasına bağlı Kauçuk ve Protaş işyeri işçileri

Kauçuk Protaş'da 55 işçi atılınca direniş başladı

İZMİR, (İSTA) — **DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasına üye işçilerin tümünün başlattığı direniş kararlı bir şekilde sürüyor.**

9 Mart günü işveren 11 işçinin iş akitlerini feshettiğini bildirince 190 işçi işverenin bu kararını tanımayarak, işten atılan arkadaşlarını da aralarına alarak işbaşı yaptılar.

İşveren, işyerine polisleri çağırarak 11 işçiyi işe sokmadı. Bunun üzerine tüm işçiler yemekhanede toplanarak üretimi durdurdular. İşçilerin kararlı tutumu üzerine işveren «kanunsuz grev» gerekçesine sığınarak işçilerin işakitlerini tazminatsız olarak feshettiğini açıkladı. İşçiler direnişe geçti.

İşverenin 11 işçiye ek olarak 44 yeni işçiyi kesinlikle işten attığını açıklaması üzerine toplanan işçiler, direnişin sürdürülmesini oybirliği ile kararlaştırdılar.

Kayseri Valisi Celal Kaya Can, Anayasayı suçladı

Kayseri'de son günlerde artan olaylar üzerine 13 Demokratik Kitle örgüt temsilcileri Kayseri valisini ziyaret ederek daha da etkin tedbirler alınmasını istediler. Yapılan görüşmede saldırıların ilerici ve devrimcilere karşı yoğunlaştığı belirtilerek faşistlerin yuvası olarak bilinin istasyon Caddesindeki Venedik Kafeteryasının kapatılmasını istediler.

Vali Celal Kaya Can, «Bunun mümkün olmadığını, zaten 1961 Anayasasının idare amirlerinin yetkilerini kısıtladığını, böyle olunca da bu Anayasanın getirdiği hükümlerle anarşik olayların önlenemediğini» söyledi.

Valinin bu açıklaması demokratik kitle örgütleri tarafından tepkiyle karşılandı. Demokratik örgüt temsilcileri yasaları uygulamakla görevli Vali'nin Anaysayı suçlayan konuşması üzerine toplantıyı terkettiler.

Emperyalizmin kürkçü dükkanı ve bölücülük edebiyatı

(Baştarafı 2. Sayfa da)

maçlar için kullanıldığını ileri sürdü.

İşbirlikçi tekelci sermayenin hazırlandığı yeni saldırı, bir hükümeti düşürme saldırısı değildir. Ancak sermayenin kendisine daha uygun hükümet formülleri oluşturamadığı, bu hükümete kendi çıkarları doğrultusunda biraz daha çeki düzen verecek işleri sürdürmek niyetinde olduğu bir dönemde, hükümetten son halkçı endişeler kırıntısını da kopararak, tam kendi yörüngesine oturmaya zorlamak ve bir AP - CHP koalisyonu için düzenlenmiş bir ağırlık koyma ve son ödünleri de alma saldırısıdır. Önümüzdeki günlerde, sermayenin yeni saldırısının gerçek yüzü daha da iyi görülecektir.

BÖLÜCÜLÜK, BÖLENLER VE KÖRLER...

Geçtiğimiz günlerde, Türkiye böylesi bir çıkamaza ve bunalıma itilmişken, hükümet yetkililerinin ağzından yeniden bölücülük ve bölücülüğe karşı her türlü önlemin alınacağı, devletin korunacağı sözleri dökülmeye başladı. Milli Güvenlik Kurulu toplantısının başkonusu bölücülük oldu. Başbakan Ecevit ise yaptığı basın toplantısında özellikle İran'ı hatırlatarak ve bir süredir ortalıktaki toz duman arasında o da sesini duyurmaya çalışan MSP lideri Erbakan'a sık sık laf dokundurarak Türkiye'yi İran'ıa benzetmeye çalışanlara ateş püskürdü. Bu arada bir çok büyük tirajlı gazeteye «Doğu'da birşeyler mi oluyor» türünden başlıklar attıran bazı gelişmelere açıkça değinilmedi ama, sıkıyönetim komutanlarından İçişleri Bakanına, Adalet Bakanından Başbakan'a kadar çeşitli yetkililer «bölücülük» sözünü ağızlarından düşürmediler. Hükümeti ve yetkilileri kuşkuya düşüren herhalde sadece İran'daki gelişmeler, Kürt ve Türkmen ayaklanmaları değildi. Gerçekten de Doğu'da birşeyler oluyordu. Kürt halkının haklı ulusal istemlerini provoke etmeye çabalayan yerli yabancı ajanlar, yani gerçek bölücüler yine gözlerden gizlenmek istenirken, «bölücülük» umacısıyla tüm demokrasi güçleri üzerindeki baskıların yoğunlaştırılması çabaları gözden kaçmıyordu.

Bölücülük çığlıklarının, gerçek bölücülere, emperyalist ajanlara karşı değil özgürlük savaşçılarına ve demokratlara karşı yükseldiği günlerde birbirini izleyen iki faşist saldırı, bölücülerin başı Türkeş'in ve hempalarının masum görünümlerini bir kez daha sildi attı. Önce TSİP Genel merkezi saldırıya uğradı ve TSİP örgütlenme sekreteri Aydoğan Gezer tabancayla vuruldu. Gezer'in durumu iyiye giderken bu defa TEP Genel Başkanı Mihri Belli parti binasına girerken kimliğini teşhis ettiği Ülkü Ocaklı Cengiz Ayhan'ın silahlı saldırısına uğradı ve vuruldu.

Hükümet Başkanı üzüntülerini belirtti ama, hükümet kanadında, bölücülük edebiyatının ardında yatan faşizmin gerçek yüzünün hâlâ görülmediği, görülmekten korkulduğu ve tüm güzel sözlere ve vaadlere rağmen faşist cinayet şebekelerinin köküne inilmeye ne niyet ne de güç bulunmadığı bir kez daha ortaya çıktı. Suç ortada, suçlu ortada. Hem de her gün yeni suçlar işleyerek. Ama bazılarının gözleri, anlaşılan tekellerin gözlükleriyle kapanmış. Hiç birşey görmez olmuşlar.

savaş yolu

SAHİBİ: OYA BAYDAR

YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: ALİ İHSAN ÖZGÜR

İbrahim ARIK

● **YÖNETİM YERİ:** 3. Beyler Eminsoy İşhanı K.3 No:304-Kemeraltı - **İZMİR** ● **BANKA HESAP NO.** Y. Kredi Bankası Çemberlitaş Şb. 1736-53 ● **ABONE KOŞULLARI:** Yıllık 400 TL. 6 Aylık 200 TL. 3 Aylık 100 TL. ● **YURT DIŞI ABONE: (YILLIK):** F. Almanya 80 DM. Belçika 1360 BF. İngiltere 20 Sterlin, Fransa 180 FF. Hollanda 100 Gulden, ABD 50 Dolar, Kanada 60 Kanada Doları, Avustralya 50 Avustralya Doları, İsveç 180 Kron, İsviçre 92 İF ● **İLAN KOŞULLARI:** (İç Sayfalar) sütun cm 50 TL. ● **İÇ DÜZEN** Savaş Yolu Teknik Sekreterliği ● **DİZGİ:** Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● **BASKI** : Doğruluk Mat. Tic. Koll. Şti. ● **DAĞITIM:** Savaş Yolu Dağıtım Servisi ●

Son Baskı Tarihi: 17.4.1979

şehirlerden

Tekeller tüketim kooperatifçiliğine el attı...

HALK - KOOP 

İSTANBUL, (İSTA) — Kısa adı HALK-KOOP olan ve İstanbul'da Kartal, Pendik, Maltepe, Kaynarca, Küçükyalı, Tugayyolu, Karlıtepe, Gümüşhaneliler, Fikirtepe, Küçükçekmece, Ortaköy, Rumelihisarı Cevizli emekçi halkı ile Singer İşçileri ve Sunta İşçileri tarafından kurulan Halk Tüketim Kooperatifleri ve KÖY-KOOP İstanbul 1. Bölge Temsilciliği ortak bir açıklama yaparak, tekellerin tüketim kooperatifçiliğine el attığını sergilediler.

Ortak açıklamada, Yapı Kredi Bankası ve Halk Sigorta tarafından kurulan ve HALK-KOOP adı verilen bir kuruluşun reklamlarının gazetelerde yeraldığı, tekellerin HALK-KOOP ismini kullanarak sömürülerinin bu alanda da kullanmaya çalıştıkları belirtildi.

Açıklamada HALK-KOOP'ların amacı şöyle tanımlandı:

«HALK-KOOP'un amacı tekellere, aracı, büyük toptancı ve vurguncülara dur deyip, pahalılığı sınırlamak ve halkın örgütlenmesine katkıda bulunmak, pahalılığı yaratanları halka teşhir etmektir.»

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

İGD Diyarbakır Şube Kongresi yapıldı

İlerici Gençler Derneği Diyarbakır Şubesi'nin 2. Olağan Genel Kurulu, 18 Mart 1979 günü TÖB-DER Salonunda yapıldı. Türkçe ve Kürtçe marşların, türkülerin hep bir ağızdan söylendiği Genel Kurul'da DİSK'e bağlı Dev Maden-Sen, Bölge Temsilcisi Ahmet Tan, DDKD Diyarbakır Şube Başkanı Kutbettin Alış, Genç-Öncü adına Osman Kızılkan, İKD adına Ülkü Akgün ve öğretmenler adına da Mithat Üzülmez birer konuşma yaptılar.

Demokratik bir platforma dönüşen genel kurulda «Ana dilde eğitim yapılması» yolunda savaşımın güçlendirilmesini de içeren çeşitli konularda kararlar alındı.

Yönetim Kurulu'na Mustafa Dağcı, Şemsi Araç, Selçuk Topçu, Adil Balçık ve Haşim Çim seçildiler.

TÜS-DER Balıkesir Kongresi'nde DSF'ye katılma önerisi benimsendi

Tüm Sağlık Personeli Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÜS-DER) Balıkesir Şube Genel Kurulun'da bir konuşma yapan TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, sağlık emekçilerinin özgül sorunlarının çözümü için sürdürülen kararlı savaşımın daha da yükseltileceğini belirtti. Genel Kurul'da çeşitli kararların yanısıra DSF'ye üye olunması için getirilen karar önerisinin TÜS-DER Genel Kuruluna götürülmesi benimsendi. Yönetim Kurul'una Mustafa Vural, Mehmet Soydan, Erdoğan Çulha, Osman Ayanoğlu ve Arzu Alpan seçildiler.

TÖB-DER Şube Kongreleri yapılıyor

Geçtiğimiz günlerde TÖB-DER Lice, Oğuzeli, Çal Kırkağaç, Ankara ve Trabzon Şubeleri genel kurulları yapıldı.

TÖB-DER Lice 6'ncı olağan Genel Kurulu'nda erken Örgütsel Birlik Kongresi'nin toplanması, Nevroz gününün kutlanması, Uluslararası Çocuk Yılı'nın yığınsal olarak kutlanmasının yanısıra bir dizi demokratik istemleri içeren kararlar alındı. Birlik Dayanışma Listesinde yeralan Mehmet Han Gelirkan, Aydın Ergün, Ali Kavuk, Seyithan Çetin, ve Beşir Doğan Yönetim kurulu'na seçildi.

TÖB-DER Oğuzeli Genel Kurulu'nda da Örgütsel Birlik Kongresi'nin gereği ve önemi vurgulandı. TÖB-DER Genel Merkezi'ne çekilen bir telgrafla bu yolda çalışma yapılması istendi. Birlik Dayanışma listesinde yeralan Cuma Ali Döver, Nedim Yeşiltepe, Mehmet Yılmaz, İzzet Gökçek seçildiler.

TÖB-DER Çal Genel Kurulu'n da Birlik Dayanışma Listesi seçimleri 80 oyla kazanırken, Devrimci Öğretmen listesi 67 oy aldı.

Yönetim Kurulu'na Halil Şafak, Meriç Kitiş, Bayram Kuzu, Süleyman Sürmeli ve Süleyman Nalbant seçildiler.

TÖB-DER Kırkağaç Şube Genel Kurulu'na 72 delege katıldı. 62 delegenin Birlik Dayanışma Listesi'ne oy verdiği seçimlerde Demokrasi İçin Birlik 5, Devrimci Öğretmen 3, Halkçı Eğitimciler ise 2 oy aldılar. Yönetim Kurulu'na Hasbi Özkan, Mehmet İyiyapıcı, Efraim Yıldırım, Selami Çakır ve Mehmet Şenbaz'ın getirildiği genel kurul'da Selahattin Tepe de Genel Merkez delegeliğine seçildi.

Öte yandan geçtiğimiz günlerde toplanan **TÖB-DER Ankara** Şubesi Genel Kurulunda yönetimi Devrimci Öğretmen, **TÖB-DER Trabzon** Şubesi Genel Kurulu'nda da yönetimi Demokratik Merkeziyetçilerin listeleri kazandılar.

Balıkesir'de AP'li Belediye Başkanına karşı 35 köy muhtarı ortak eylem programı yaptı

BALIKESİR, (İSTA) — Balıkesir'in AP'li Belediye Başkanı'nın, Merkez ilçe ile Kepsut ve Bigadiç'e bağlı 39 köyü imar sahası içine alması tepkiyle karşılandı.

Belediye'nin kararı üzerine Çayırhisar Köyünde toplanan köy ihtiyar heyetleri, bu uygulama ile imar sahası içine giren köylerde yapılacak tüm inşaatlardan proje isteneceğini ve köylülere yeni mali zorlukların yükleneceğini dile getirdiler. Çağdaş Hukukçular Derneği Balıkesir Şube Başkanı ve CHP Meclis üyesi Sadi Acunsal ve avukatların da katıldığı köy ihtiyar heyetleri ortak toplantısında muhtarlardan oluşan bir heyet seçildi ve belediye başkanına karşı yürütülecek eylemin programı hazırlandı.

Hazırlanan programa göre, köylülerin huzurunda Belediye Başkanı ve uzmanları ile ilin diğer idari yetkilileri ile tartışmalı bir toplantı yapılıyor. Bu arada toplantıyı yönetmek ve diğer eylemleri yürütmek üzere muhtarlardan oluşan bir komite de görevlendirildi.

Antalya'da «Gençliğin Antifaşist Savaşımı» Gecesi yapıldı

Antalya'da yapılan Gençliğin Antifaşist savaşım gecesi yığınsal bir şekilde kutlandı.

Geçtiğimiz yıl 16 Mart günü yedi öğrencinin ölümü ile sonuçlanan İstanbul Üniversitesi öğrencilerine yapılan bombalı silahlı saldırıyı protesto etmek amacıyla düzenlenen gecede tüm demokrasi güçlerinin eylem ve cephe birliğinin gerekliliği vurgulandı.

Erdek'te Antifaşist Savaşım Gecesi

24 Mart'ta, Erdek Kültür Derneği ve İlerici Kadınlar derneği üyelerinin çabalarıyla, yığınsal bir katılım ve coşkun bir hava içinde «Barış ve demokrasi için Savaşım» gecesi yapıldı. Balıkesir, Gönen ve Bandırma'dan da çok sayıda kişinin katıldığı gece Erdek'te gerçekleştirilen en kalabalık ve en görkemli savaşım «gece»si oldu.

Gecedeki konuşmalarda, CHP ağırlıklı hükümetin sıkıyönetim kararı ve bunalımın yükünü emekçilere yükleme politikası, anti-demokratik uygulamalar eleştirildi, bunalımdan çıkış yolunun ve faşizme geçit vermemenin yolunun UDC ve ileri demokratik devrim olduğu vurgulandı.

Gecede, Dünya Çocuk Yılı nedeniyle 6 - 11 yaşları arasındaki çocuklardan oluşan koro, Nazım Hikmet'ten derlenen türküler okudu. Ali Özgentürk'ün «Yasak» filminden sonra gece, «Ulusal Demokratik Cephede Birleş» «faşizme geçit yok», «Faşizme karşı omuz omuza», «Haydi 1 Mayıs 79'a, «İşçi sınıfı partisine özgürlük» belgileriyle sona erdi.

Buca Sağlık Koleji öğrencileri öğretmenlerinin sürülmesine karşı eyleme geçti

İZMİR, (İSTA) — SSK'ya bağlı Buca Sağlık Koleji'nde ilerici öğretmenlerden Şule Manap, Emine Gümüşten, Zühal Arslaner, Nilgün Güngör, Ülfet Uzunkanat ve Şengül Ayas'ın Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hiç bir gerekçe gösterilmeden sürgüne gönderilmeleri üzerine okulun tüm öğrencileri boykot kararı alarak derslere girmediler.

UZAYDA İLK İNSAN : «GAGARİN»

haftanın hatırlattığı...

«Uzayın fethi alanındaki zaferleri, sadece bizim halkımızın değil tüm insanlığın başarısı olarak kabul ediyoruz.
Bu kazanımları, tüm insanların ilerlemesi, mutluluğu ve iyiliği için, tüm halk - ların hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz.»

1957 yılında ilk uzay uçuşunu gerçekleş - tiren ve insanın uzayı fethine doğru ilk büyük adımı atan Sovyetler Birliği'nin, Parti Merkez Komitesi, SSCB Yüksek Sovyeti ve SSCB Ba - kanlar Kurulu'nun ortak mesajları, daha 1957' lerde Sovyet uzay programının özünü açıklı - yordu.

Uzay çağının başladığını simgeleyen ilk uydunun uzaya fırlatılmasından üç buçuk yıl sonra, **12 Nisan 1961**'de ilk insan uzaya çıktı. Bu ilk uzay fatihi Sovyet vatandaşı **Yuri Ga - garin**'di. Gagarin, o yıllarda, sadece sosyalist ülkelerde değil, tüm kapitalsit dünyada da, adeta bir efsane oldu. İnsanlık, Gagarin'de en eski rüyasının gerçekleşmesini görüyordu. Yi - ne, ilk insanın uzaya gönderilmesi ve görevini başarıyla yerine getirdikten sonra dünyaya dönmesi, sosyalizmin bilimsel teknik üstünlü - ğünün de en somut bir ifadesiydi.

Gagarin'in uzaya çıktığı 12 Nisan günü ay- nı zamanda Uluslararası Havacılık ve Uzay Bilimi Günü'dür.

İlk insan yapısı uydunun uzaya gönderil- mesi veya ilk insanın uzaya çıkması, aslında önemli bölümü Sovyet bilginlerinin eseri olan, bir bilimsel-teknik gelişmenin sonucuydu. Uzay uçuşları biliminin temelleri 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyılın başlarında Rus bilgini Tsiolkovski tarafından atılmış, devrim sonrasında Sovyet bilim adamı Metşereski'nin «değişken kitleli cisimler dinamiği» üzerine çalışmaları modern füze tekniğinin gelişmesine yardımcı olmuş - tu. Aynı dönemde Batı'da da uzay bilimi üzeri- ne bilimsel çalışmalar, teorik katkılar ağır da olsa sürüyordu. Uzaya ilk uydu, ilk canlı taşı- yan uydu (Köpek Layka hatırlardadır) ve ilk insanın gönderilmesi başarısı Sovyetler Birliği' nin, yani özünde sosyalizmin bilimsel-teknik üstünlüğünün ürünü oldu.

Gagarin'i, yani uzaya giden ilk insanı, baş- ka insanlı uçuşlar izledi. Gagarin uzayda 108 dakika kalmıştı. Ondan sonra Aleksi Leonov uzayda daha uzun kaldı. Nihayet ilk kadın kozmonot **Valentina Tereşkova** Uzaya gönde- rildi. Yıl 1963 ,aylardan Hazirandı. Dünya ilk kadın kozmonotu, simgesi olan Martı adıyla tanıdı ve izledi. Dünya kadınları, ilk kadın kozmonotta, cesaretin, özverinin, ancak sosya- lizmin sağlayabileceği gerçek kadın erkek eşit- liğinin simgesini buldular. Tereşkova, halen Sovyet Kadınlar Komitesi Başkanıdır.

Bu arada, ABD'de de uzayın fethi ve uzay araştırılmasında yeni adımlar atıyor, uzaya uydu ve insan gönderiyordu. Ancak üstüste birkaç deneyin, özellikle de bir «insanlı deney» in başarısızlığa uğraması, bu çalışmaları bir süre aksattı. Sovyetlerin uzay bilimi ve çalış- malarındaki başarıları sosyalizmin üstünlüğü- nü bir kez daha belgelemiş oluyor ve uzay ça- lışmalarının propaganda değeri artıyordu. Bu- nun üzerine, her alanda rekabeti öne geçiren ve uzay bilimini de tüm insanlığın yararına bir iş olarak değil, savaşçı emellerin veya ka - pitalizmin propagandasının bir parçası olarak gören emperyalist sistem, canını dişine taktı. Çarpıcılığı ve propaganda değeri büyük bir «uzay şovunun» hazırlıkları hızlandırıldı: ABD,



Yuri Gagarin, uzaydan döndükten sonra çocuklarla...

1969 Eylülünde ilk insanı Ay'a gönderdi ve Ay'a giden ilk insan Ay toprağından örnekler alarak döndü. Bu, olay tüm dünya televizyon- larından direkt olarak yansıtıldı; büyük ilgi gördü. Aynı sıralarda Sovyetler Ay'a bir araç gönderme ve bu araçla Ay'dan örnekler getir- me projesini geliştirmişlerdi. Amaç «sansas - yon» değil bilimdi. Sovyet uzay füzeleri 1970 yılında Ay'a ilk otomatik uzay laboratuvarını indirdiler. Lunokhod-1 adıyla bilinen uzak - tan güdümle kendi kendine çalışan laboratu - var, aylarca ay yüzeyinden düzenli bilgi ak - tardı. Lunokhod-1'i benzeri yeni araçlar izledi. Daha sonra Venüs-9 ve Venüs-10 otomatik is- tasyonlarının parçaları Çoban Yıldızı'na indi- rildi ve bu araçlar, yeryüzünden 90 kat daha fazla bir basınca direnç göstererek, artı 500 dereceyi aşan bir ısıda, Çoban Yıldızı'nda adeta bir «fotoğraf atölyesi» açtılar. Oradan son derece önemli ve net fotoğraflar elde edildi.

UZAYIN FETHİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI

Uzayın fethinde bir dönüm noktası da, uluslararası bilimsel işbirliğinin çağımızdaki en güzel simgesi sayılan SSCB-ABD ortak u- zay uçuşudur. Bu uzay uçuşu denemesi üç yıl- da hazırlanmıştır. «Uzayda el sıkışma» diye hatırlanan ve o dönem büyük yankı uyandıran dünya ölçüsünde bir ilgi ve coşkuyla karşıla - nan bu olayda, 17 Temmuz 1975'de, iki uzay gemisi ilk kenetlenmeyi gerçekleştirmişler, Sovyet kozmonotları Aleksi Leonov ve Valeri ubassov, Amerikalı astronotlar Thomas Stafford, Vance Brand ve Donald Slaytonla geniş bir bilimsel araştırma programını birlikte başarıya ulaştırmışlardır. Brej - nev, **Soyuz-19** ve **Apollo** ekiplerine, kenetlenme ve el sıkışma günü gönderdiği selamlama me- sajında şöyle demektedir:

«Sovyet - Amerikan ilişkilerindeki olumlu değişimler ve detant, ilk uluslararası uzay uçu- şunun gerçekleşme koşullarını yaratmıştır. Tüm insanlığın ilerlemesi ve barış yararına, ülkeler ve halklar arasında bilimsel ilişkilerin gelişmesi için yeni olanakların açıldığı görül- mektedir.»

Öte yandan uzay bulum ve araştırmaların- da sosyalist ülkeler arası işbirliği ve ortak programlar 1967'lerden beri gündemdedir ve giderek gelişmektedir. Sosyalist ülkeler arası ortak uzay programının bir parçası olarak İn- terkozmoz serisinden uydular uzaya gönderil- mekte, bu uydular ortak bir çalışmanın ürü- nü olduğu kadar, alınan bilimsel veya pratik sonuçlar da ortak yarara sunulmaktadır.

Jules Verne, **Aya Seyahat** romanını yazdı- ğında, insanın yaratıcılığına ve bilime olan sonsuz inancıyla, geleceği haber veriyordu. Onun hayallerinin gerçekleşmesi ilk kez, sos - yalizmle, sosyalizmin ana vatanında oldu. Ka- pitalist sistem yarışmaya bir adım sonradan ve sosyalist sistem karşısında ezilmemek için katıldı.

Bilinen tartışmasız gerçek bilim ve tekni- ğin tüm olanaklarının zorlanmasının, bilim ve tekniğin en hızlı ve sınırsız gelişmesinin an - cak ve ancak sosyalizmle olanaklı olacağıdır.

İlk insanın uzaya çıktığı Uluslararası Ha- vacılık ve Uzay Bilimi Günü'nde, dünyanın tüm barışsever güçlerinin, bilimden ve ilerlemeden, insandan ve insanlıktan yana güçlerinin ortak amacı, uzay bilimi ve uzay çalışmalarının, uza- yın olanaklarını tüm insanlığın ortak çıkarla- rına dönük biçimde kullanılmasının sağlan - masına yönelmesi için savaşım vermek olmalı- dır.

Uzay bilimi ve uzay çalışmalarıyla sosya- lizm, bilimsel-teknolojik üstünlüğünü dosta düşmana kanıtlamıştır. Yine, uzay çalışmala - rının amacını tüm insanlığın ortak çıkarı ola- rak koyan sosyalizm, bu alanda da kendi ilke- lerine sadıktır. Dünya barış ve ilerleme güç - lerinin savaşımı ve ağırlığı, bu ilkelere ters dü- şecek davranışları geriletebilecek güce sahip- tir. Bu gücün kullanılması, uzayın bir savaş değil bir barış alanı olmasının sağlanması ge- rekir.